

Kakršna milost, takšna pravica

DUŠAN UDOVIČ

Ob 20-letnici rojstva postkomunistične Rusije je duma to sredo na predlog predsednika Putina pomilostila 25.000 ljudi: 1300 zapornikov, 17.000 obsojencev na druge kazni ter 6000 preiskovancev. Med pomiloščenimi je veliko političnih oporečnikov, od pripadnic punk skupine Pussy Riot do mednarodnih aktivistov Greenpeacea. Rusija je to množično amnestijo kronala z osvoboditvijo Mihaila Hodorkovskega, nekdanjega naftnega mogotca in ostrega Putinovega kritika.

Zanimivo pa je to rusko amnestijo primerjati s sorodnimi ukrepoma, ki smo ju te dni zabeležili v ZDA oz. Italiji. Predsednik Obama je v četrtek podpisal največji sveženi pomilostitev in zmanjšanja kazni, odkar je na položaju. V primerjavi s Putinovim njegov ukrep ni politično obarvan in je sila skromen, saj zadeva 21 lažjih obsojencev. Dobro pa je vedeti, da ZDA po številu zapornikov tudi Rusijo prekašajo: v ruskih zaporih je okrog 700 tisoč ljudi (za manj kot 0,5% prebivalstva Rusije), v ameriških pa 2,3 milijona ljudi (za več kot 0,7% prebivalstva ZDA). V ZDA živi okrog 5% svetovnega prebivalstva, a kar 25% zapornikov na svetu.

Kaj pa Italija? Minuli torek je vlada izdala odlok za razbremenitev prenatrpanih zaporov. Na njegovi osnovi bo kakih 3500 zasvojenecv lahko zapustilo zapore in se zdravilo v terapevtskih centrih, poleg tega pa bo vlada nekaj tisoč zapornikov s tujim državljanstvom vrnila njihovim državam. V Italiji je 64 tisoč zapornikov, sorazmerno štirikrat manj kot v Rusiji in sedemkrat manj kot v ZDA. In vendar so italijanski zapori med najbolj natrpanimi v razvitem svetu.

RIM - Po polemični in mestoma napeti razpravi v poslanski zbornici

Odobrena proračun 2014 in triletni finančni načrt

Strošek poslanske zbornice okleščen za 50 milijonov letno

TRGOVSKI DOM Januarja predaja ključev

GORICA - Narodna in študijska knjižnica (NŠK) bo uradno postala upraviteljica obnovljenih pritličnih prostorov goriškega Trgovskega doma v petek, 10. januarja, ko bo potekala slovesnost z obrednim rezom traku ob prisotnosti deželnih odbornikov Francesca Peronija in Giannija Torrentija. Na slovesnosti bodo podpisali konvencijo, s katero bo prišlo do prenosa obnovljenih pritličnih prostorov z dežele na NŠK.

V začetku decembra so sicer v Trgovskem domu gostili slovenskega predsednika Boruta Pahorja in predsednico dežele Deboro Serracchiani. Takratno srečanje je priredilo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, vendar ni šlo za uradno odprtje prenovljenih prostorov, ker NŠK dejansko še ni bila pristojna za njihovo upravljanje.

Na 16. strani

MILJE - Večer DSMO z Borisom Pahorjem

Pri Bompiani kmalu prevod Mesta v zalivu

RIM - Poslanska zbornica je odobrila proračun za leto 2014 in triletni finančni načrt do leta 2016. Med postavkami je predsednica Laura Boldrini izpostavila prihrankov v višini 50 milijonov evrov, kar pomeni, da bo delovanje poslanske zbornice v triletju 2014-2016 stalo davkoplačevalce 150 milijonov evrov manj kot doslej.

Stroški za poslance se bodo znižali za milijon 900 tisoč evrov, stroški za osebe bodo manjši za 14 milijonov evrov, stroški za dobrine in službe za 8,4 milijonov evrov. Kar se poslancev tiče, bo do leta 2016 obveljalo krčenje dnevnice za 500 evrov mesečno. Poleg tega je glavni tajnik palače Chigi izdal okrožnico, v kateri opozarja naj uslužbenci zavrnejo draga darila, ki jih sicer tradicionalno prejemajo ob praznikih.

Na 2. strani

Prosekar sredi Trsta

Na 5. strani

Božični sejem
na Dolgi kroni

Na 3. strani

Iz tržiškega podzemlja
spet priteka topla voda

Na 16. strani

Policija prijela
kriminalno združbo

Na 5. strani

Za slovenska voščila
so poskrbeli sami

Na 17. strani

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet
pooblastilo tudi upokojene zdravnike
za izdajo zdravniških potrdil
za psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej ponovno izdaja

zdravniška potrdila za vozniški izpit,

še vedno v ul. Rossetti 5,

vsak dan od 10h do 12h

in od 15h do 17h.

Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Odkup zlata

Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

Fernetiči 14

Tel. 334 26 56 119

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehtnica
Plačamo na stotino grama

Fernetiči 14

Ulica Vergerio 9

Žavljje (blizu bencinske črpalke H6)

Tržič - Drevored San Marco 23

Cervignano - Ulica Garibaldi 44

p o h i š t v o
KRAJČ

Vesel božič
in srečno 2014

PARLAMENT - Izgasovali proračun 2014

Poslanska zbornica: prihranili 50 milijonov

RIM - Poslanska zbornica je včeraj odobrila proračun za leto 2014 in triletni finančni načrt do leta 2016. Med postavkami je predsednica Laura Boldrini izpostavila prihranek v višini 50 milijonov evrov, kar pomeni, da bo delovanje poslanske zbornice v tretletju 2014-2016 stalo davkoplačevalce 150 milijonov evrov manj kot doslej.

Stroški za poslance se bodo znižali za milijon 900 tisoč evrov, stroški za osebje bodo manjši za 14 milijonov evrov, stroški za dobrine in službe za 8,4 milijonov evrov.

Kar se poslancev tiče, bo do leta 2016 obveljalo krčenje dnevnic za 500 evrov mesečno. Poleg tega je glavni tajnik palače Chigi izdal okrožnico, v kateri opozarja naj uslužbenci zavrnejo draga darila, ki jih sicer tradicionalno prejemajo ob praznikih. Tudi to naj bi prispevalo k »varčnosti«, ki je v času sedanja hude gospodarske krize potrebna tudi v političnih krogih.

V poslanski zbornici je prišlo včeraj spet do napetosti, ko se je iz vrst Gibanja petih zvezd usul plaz kritik na Demokrasko stranko, češ da naj bi »prejemala ukaze« raznih lobijev. Poslanec Grillove stranke Giorgio Sorial je obtožil, da v parlamentu ne odločajo ne ministri ne tajniki strank, temveč pripadniki lobijev. Zato bi morali v poslanski zbornici storiti tisto, kar je pred dva tisoč leti storil Kristus s trgovci v templju: izgnati bi jih morali, je zabičal, in prebral prepis telefonskega pogovora poslance Demokratske stranke Luigijsa Tivellija, enega od domnevnih lobistov. Ob tem so poslanci Gibanja 5 zvezd izpostavili celo vrsto plakatov proti Demokraski stranki.

Predsednica zbornice Laura Boldrini jih je pozvala, naj jih umaknejo. Poseg predstavnikov Grillovega gibanja je izzval oster protest Demokratske stranke. Vodja poslanske skupine Ro-

berto Speranza je izjavil, da »nočemo take Italije, kot jo predstavljata Berlusconi in Grillo, ki sedaj glasujeta enotno, da bi pokopala Italijo, česar pa mi ne bomo dovolili.«

Politična kronika beleži tudi razpravo o novem volilnem zakonu. Minister za infrastrukturo Maurizio Lupi je izjavil, da je glede tega vprašanja sicer potreben dialog, a je takoj nato napovedal, da bo večina predložila enoten predlog o novem volilnem zakonu. Po njegovem mnenju predhodnik sedanjega volilnega zakona, tako imeno-

vani mattarellum (po nekdanjem ministru Mattarelli) ni bil učinkovit, zato bi bilo vsako oživiljanje tega zakona zgrešeno. S tem je posredno odgovoril novemu tajniku Demokratske stranke Matteu Renziju, ki naj bi se zavzemal za ponovni prevzem tega volilnega sistema, sicer z nekaterimi dopolnili (na primer uvedbo dvojnega kroga volitev).

Tudi na tem področju se torej še krešejo mnenja, kajti Berlusconi vztraja pri svojem: kdor prejme glas več kot drugi, ta vlada. Ob tako različnih stališčih bo dogovarjanje še dolgo.

Protest poslancev Gibanja 5 zvezd v poslanski zbornici

ANSA

BERLIN - Najbolj znani ruski politični zapornik

Hodorkovski: Nisem priznal krivde

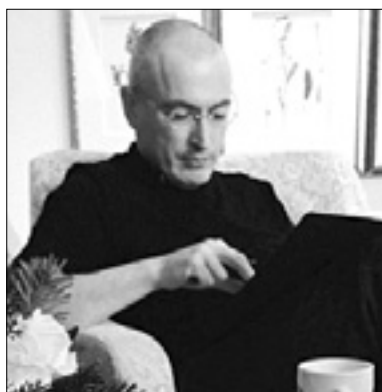
Kremelj: »Lahko se vrne v Rusijo« - Ni pa znano, ali bi se lahko v domovini spet ukvarjal s politiko

MOSKVA - Bivši naftni tajkun in oster kritik Kremlja Mihail Hodorkovski, ki je v petek takoj po izpustitvi iz zaporu odpotoval v Berlin, se lahko vrne v Rusijo, če si to želi, je dejal tiskovni predstavnik Kremlja Dmitrij Peskov. Hodorkovski se je sicer medtem v Berlinu že sestel s svojim najstarejšim sinom Pavlom. Tudi starša Hodorkovskega, Marina in Boris, se pripravljata, da bi odpotovala v Nemčijo, da bi ga »končno videla in objela«, je povedala tiskovna predstavnica Hodorkovskega Olga Pispanen.

Eden najbolj slavnih ruskih političnih zapornikov se sicer po petkovih osvoboditvi po desetih letih za rešetkami počuti dobro, je še povedala.

Napovedala je, da bo imel Hodorkovski danes tudi posebno novinarsko konferenco.

Iz Kremlja so sicer medtem sporočili, da Hodorkovskemu ni treba v iz-

Mihail Hodorkovski ANSA

gnanstvo. »Lahko se vrne v Rusijo,« je dejal tiskovni predstavnik Kremlja Peskov. Ni pa hotel pojasniti, ali je bil Hodorkovski iz zaporu izpuščen pod kakimi pogoji in ali bi se v domovini lahko ukvarjal s politiko.

Ruski predsednik Vladimir Putin je Hodorkovskega presenetljivo pomilostil v petek. Dan prej je povedal, da je bivši tajkun prosil za pomilostitev, pri čemer je kot razlog navedel bolezen svoje matere.

Hodorkovski, nekdanj najbogatejši Rus, je v petek v izjavi, ki jo je objavil na svoji uradni spletni strani, potrdil, da je poslal prošnjo za pomilostitev Putinu, a zanikal, da bi priznal krivdo. »12. novembra sem se obrnil na predsednika Rusije s prošnjo za pomilostitev, povezano z družinskimi razmerami, in vesel sem ob pozitivni odločitvi. Vprašanje krivde ni bilo omenjeno,« je pojasnil.

Nekdanji prvi mož naftne družbe Jukos je bil zaprt od leta 2003. Leta 2005 je bil na prvem sojenju spoznan za krivega davčne utaje in goljufije, na drugem sojenju leta 2010 pa še poneverbe. Nje-

govo skupno zaporno kazen so s 14 znižali na 11 let ter jo nato skrajšali še dva meseca, kar pomeni, da naj bi bil izpuščen avgusta prihodnje leto.

Obe sojenji leta 2005 in 2010 sta bili deležni ostrih kritik na Zahodu, češ da sta politično motivirani. Tudi obramba Hodorkovskega in njegovega sodelavca Aleksandra Lebedeva, ki mu sodišče ves čas izreka zelo podobne kazni, že ves čas vztrajata, da so obtožbe na njun račun izmišljene in da sta obe sojenji že od samega začetka neveljavni.

Danes 50-letni Hodorkovski naj bi v zaporu pristal le zato, ker si je upal nasprotovati Putinu. Med drugim je ta nekdanj najbogatejši Rus financiral politično opozicijo proti Putinu. Slednji pa nikoli ni skrival, da Hodorkovskega ne mara. Tako je npr. pred izrekom druge sodbe leta 2010 javno ocenil, da »bi moral biti tat v zaporu.« (STA)

RIM - Po navedbah ministra Alfana

Zaostri boj proti mafiskemu kriminalu

RIM - Italija je uspešna v boju proti mafiji, kaže najnovejšo poročilo pristojnih italijanskih oblasti. Po navedbah notranjega ministra Angelina Alfana je italijanska policija v iztekajočem se letu prijela 1047 kriminalcev, zasegla pa 6130 nepremičnin in zemljišč ter 388 podjetij v skupni vrednosti dveh milijard evrov. Italijanske oblasti so prijele 160 mafijcev, med njimi štiri vodje, ki so bili več let na begu, je še razvidno iz najnovejšega poročila preiskovalnega urada za boj proti mafiji DIA.

Policija je tudi zaostri boj proti gospodarskim dejavnostim mafije. Letos so zasegli premoženje v vrednosti 2,7 milijarde evrov, največ kalabrijski 'Ndrangheti. Njenim klanom so zasegli premoženje v višini 806 milijonov evrov. »Zahvaljujoč okrepljenim akcijam proti finančnim aktivnostim organiziranega kriminala smo zabeležili odlične uspehe,« je v Rimu poudaril direktor DIA Arturo De Felice. Alfano pa je ob tem dejal, da se je število kaznivih dejanj v Italiji zmanjšalo. Tako so zabeležili za 7,5 odstotka manj tatvin in 16 odstotkov manj vlomov. »Močno si bomo prizadevali, da se bo tak trend nadaljeval tudi v letu 2014,« je še zatrdil minister.

Policija na sedežu Ljudske stranke v Madridu

MADRID - Španska policija je preiskala sedež vladajoče Ljudske stranke (PP) v Madridu. Gre za preiskavo korupcijskega škandala in obtožb, da naj bi stranka vodila črne sklade, iz katerih so se napajali vodilni, med njimi tudi premier Mariano Rajoy. Policijska preiskava je po nalogu preiskovalnega sodnika Pabla Ruza potekala skupno 14 ur med četrtkom in petkom, je sporočila policija.

Premier in predsednik stranke Rajoy je bil medtem v Bruslju na vrhu Evropske unije. Kot navaja dpa, se ni pretirano vznemirjal. »Vsi smo mirni,« je dejal in zagotovil, da sodelujejo in bodo sodelovali z organi pregona.

Stranka, ki je članica Evropske ljudske stranke (EPP), se je znašla pod drobnogledom zaradi svojega nekdanjega blaginika Luisa Barcenasa, ki se je znašel v primežu pravosodnih organov, nato pa med drugim povedal, da je ljudska stranka v letih od 1991 do 2009 v črnih skladih zbrala 8,3 milijona evrov nezakonite podpore od različnih gradbenih podjetij, denar pa naj bi nato končal v žepih vodilnih članov stranke.

TURČIJA - Podkupninska afera šibi predsednika Erdogana

Milijoni dolarjev v škatlah

Predsednik Halkbank skrival v škatlah za čevlje 4,5 milijonov dolarjev v gotovini

ANKARA - Turški premier Recep Tayyip Erdogan je nekatere tuje veleposlanike v državi včeraj opozoril, da bi jih lahko izgnali zaradi vpletenosti v »provokativna dejanja«. Erdoganovo opozorilo je povezano z izbruhom korupcijskega škandala, v katerega so vpleteni tesni sodelavci premiera in celo sinovi nekaterih ministrov. Nekateri tuji veleposlaniki so vpleteni v provokativna dejanja, je v črnemorskem mestu Samsun dejal Erdogan in jih pozval, naj opravljajo svoje delo. »Ne rabimo vas obdržati tukaj,« je še izjavil premier, čigar izjavo je predvajala turška televizija.

Erdoganove izjave, do katerih prihaja sredi obsežne preiskave o korupciji, v kateri so v Turčiji v terek priprli več kot 50 ljudi, so uperjene proti amerškemu veleposlaniku Francisu Ricciardoneu. Ta naj bi nekaterim predstavnikom Evropske unije dejal, da je Washington opozoril turško banko v državni lasti Halkbank, naj

V Turčiji se širijo protesti

ANSA

prekine vezi z Iranom. Ricciardone je sicer prek Twitterja poročanje medijev včeraj zavrnil kot »neosnovane domneve«.

Prvi mož Halkbank Suleyman Aslan je bil sicer med tistimi, ki so jih v terek pripravili v okviru preiskave. Aslana pa so včeraj obtožili zlorabe položaja zaradi sprejemanja podkupnin.

Policija je na njegovem domu zasegla 4,5 milijona dolarjev v gotovini, skritih v škatlah za čevlje. Halkbank je bila v nekaterih krogih v ZDA deležna kritik zaradi domnevnih nezakonitih tran-

sakcij v Iran, vendar pa so to pri banki zanikali.

Med priprtimi v okviru preiskave so bili tudi sinovi nekaterih ministrov v Erdoganovi vladi. Dva od njih so sodniki v Carigradu včeraj obtožili posredovanja pri dajanju sprejemanju podkupnin. Gre za sina notranjega ministra Barisa Gulerja in sina gospodarskega ministra Kaana Caglayjana.

Pravosodne oblasti so sicer uvedle kazenski postopek proti skupno 24 osumljenim.

Sin okoljskega ministra Erdogana Bayraktarja in župan enega od okrožij Carigrada, sicer član vladajoče Stranke za pravičnost in razvoj, sta bila medtem izpuščena, vendar ne smeta zapustiti države. Skupno so v okviru preiskave včeraj izpustili 33 oseb.

Gre za največji korupcijski škandal, povezan s sodelavci premiera Erdogana, ki je na oblasti od leta 2002. Erdogan je sicer preiskavo označil za »grdo operacijo« proti njegovi vladi. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ZAHODNI KRAS - Tržaška podžupanja o sporni nameri občinske uprave

Martini: »Zaprtje izpostave na Proseku še ni aktualno«

Zaprtje občinske izpostave na Proseku zaenkrat še ni na dnevnem redu. Tako zagotavlja tržaška podžupanja Martin Fabiani. Pismo, s katerim so svetniki zahodnokraškega rajonskega sveta s predsednikom Robertom Cattaruzzo na čelu ostro protestirali proti napovedanemu zaprtju urada, jo je tako presenetilo, da je najprej odgovorila preko spleta. »To ni nobena napoved in ukrep ne bi bil takojšen, izpeljali naj bi ga ob koncu mandata.« V bistvu pred prihodnjimi občinskimi volitvami leta 2016.

V pogovoru je pojasnila, da sodi vprašanje občinske izpostave na Proseku v okvir širše strukturne reorganizacije občinskih izpostav in sploh rajonskih svetov. Do konca mandata mora - tako določajo zakonske norme - zmanjšati število rajonskih svetov (slednje je odvisno od števila prebivalcev) od sedanjih sedem na šest ali celo pet. Uprava se ni še odločila, kateri rajonski svet naj bi črtala. Podžupanja je bežno omenila Sv. Jakob in Rojan, a je izrecno poudarila, da ni v tej zvezi še nič odločeno.

Cosolinijeva uprava namerava ob enem reorganizirati mrežo občinskih izpostav. To je potrebno zaradi zaradi strukturnih problemov (izpostava v Ul. Paisiello je od poletja sem zaprta), pa tudi zaradi pomanjkanja osebja, saj občina ne more vzeti v službo novo osebe. Martinijeva je izrecno poudarila, da hoče uprava ponuditi občanom bolj kakovostno službo, v okvir katere bo sodilo tudi rezerviranje raz-

FABIANA MARTINI

ARHIV

ROBERTO CATTARUZZA

ARHIV

nih potrdil po spletu in dostava dokumentov na dom, kar naj bi starejšim osebam prikrajšalo pot do izpostav.

V okviru reorganizacije službe občinskih izpostav naj bi tako v mestu po novem delovala tri večja večnamenska središča, enega naj bi uredili verjetno pri Sv. Soboti, enega pa na kraškem območju. Kje, ni pojasnila.

To je zaenkrat le predlog, ki ga bo občinska uprava v prihodnjih mesecih pred-

stavila sindikalnim organizacijam in rajonskim svetom, je pojasnila podžupanja.

Izpostava na Proseku je od poletja 2011 (potem ko je Roberto Cosolini prevzel župansko mesto) odprta le en dan v tednu: ob sredah, ko v njej posluje osebje, ki je ostale štiri dni v tednu zaposleno v izpostavi na Opčinah. Rajonski svetniki so v petkovem pismu županu in podžupanji poudarili, da z zaprtjem izpostave na Proseku ne bi mnogo prihranili, izognili bi

se le »selitvi« osebja z Opčin na Prosek.

Po včerajšnjih pojasnilih podžupanja Martini se vsiljuje dvom, da naj bi bilo morebitno bodoče zaprtje izpostave na Proseku le »uvertura« v ukinitve rajonskega sveta na Zahodnem Krasu. »Če bodo hoteli zapreti izpostavo, bomo po vaseh začeli z zbiranjem podpisov proti tej nameri.« je včeraj napovedal rajonski etnik Zvezice levice Mitja Košuta.

M.K.

Gost DSI upokojeni nadškof Alojz Uran

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri imelo svoj zadnji večer v letu 2013. Od začetka sezone je DSI priredilo - tudi v sodelovanju z drugimi društvi in ustanovami - več kot 15 uspešnih večerov, ki so bili skoraj vsi dobro obiskani. Jutri se bodo čani in prijatelji društva v Peterlinovi dvorani srečali z upokojenim nadškofom Alojzom Uranom, da bi se z njim pripravili na duhovno podoživljanje božične skrivnosti in se obenem pogovorili o vprašanih, ki odmevajo v sodobni družbi in Cerkvi. To bo tudi priložnost za izmenjavo tradicionalnih voščil ob koncu leta. Sezona DSI se bo v novem letu nadaljevala 13. januarja.

Z milnimi mehurčki o težavah s težo

Očarljive milne mehurčke, drobne in številne kot roj prozornih metuljčkov, in ogromne, da je v enem prostoru za deklico in dečka, take, ki se spremenijo v konfete, in druge tako goste, da z njimi lahko igraš ping pong, pa še mnogo drugačnih zna ustvariti Marco Zoppi, ki bo danes, nastopil v Bobbiovi dvorani v ulici Ghirlandaio v okviru posebne ponudbe gledališča La Contrada. Njegova predstava Obubblebesitiy se z lahkotnostjo loteva resne teme prekomerne telesne teže, kar je nekoč bila tudi Zoppijeva osebna težava, predvsem pa je prijetna zabavna pripoved, v kateri so pripovedno sredstvo milni mehurčki, za katere je sam Zoppi preštudiral pravo formulo. Predstava je namenjena malim in velikim; v nedeljo sta predvideni dve ponovitvi, in sicer ob 16.30 in ob 20.20.

COOP - Protest Stavka, a z odprtimi trgovinami

Uslužbenci družbe Cooperative Operaie (COOP) iz vse dežele FJK so se včeraj dopoldne zbrali v Trstu in dve uri glasno protestirali na Galdonijevem trgu. Zaposleni v trgovinah in uradih so namreč stavkali zaradi obnašanja vodstva, ki namerava odpustiti več desetih zaposlenih, s pogajanjem pa zavlačuje in ponuja nesprejemljive alternativne predloge.

Kot smo že poročali, je upravnih svet COOP, ki zaposluje v deželi FJK okrog 720 oseb, napovedal, da namerava zmanjšati stroške za več kot 3 milijone evrov. To je vsota, ki jo potrošijo za plačo približno 70-75 ljudi. Uslužbenci so zaposleni v 40 trgovinah v FJK. Od teh je večina na Tržaškem, kjer je zaposlenih približno 400 oseb. COOP mora zdaj pokriti luknjo 3,2 milijona evrov. Po mnenju COOP je bilo 70 do 75 uslužbencev odveč, zato so sindikati predlagali med drugim uvedbo solidarnostne pogodbe. Tega COOP ni sprejel, češ da bi to povzročilo hude težave, in predstavil dokument s številnimi predlogi, kot je bilo npr. povečanje števila delovnih ur z 38 na 40 tedensko, a z isto plačo. Med zadnjimi predlogi je bilo zmanjšanje plače za 100 evrov, v zameno pa bi dobivali kupone, ki bi jih lahko porabili v trgovinah COOP. Zaposlenim je zdaj prekipelo in so včeraj, kot rečeno, stavkali. Vodstvo COOP je kljub temu odprlo vse trgovine, blago pa so prodajali uradniki in funkcionarji.

DOLGA KRONA - Božični sejem krajevnih dobrot ter ročnih izdelkov

Od olja in vina do brancinov

»Najlepše darilo je koristno darilo« - Dvanajst razstavljalcev, v popoldanskih urah tudi lepo število kupcev

Ekstradeviška olivna olja, vina, siri, suhomesnati izdelki, med, piranski brancini, sadje, zelenjava, kolači in sadni sirupi iz Vrhopolja ter Materije, pa še klekljarski ročni izdelki in še kaj (foto Damjan). Vse to je bilo včeraj na ogled in naprodaj na Dolgi kroni, kjer je zaživel božični sejem. Ena dolina okusov. Sodelovalo je dvanajst razstavljalcev, odprt je bil tudi prodajni center, ki promovira pridelke in proizvode iz Brega, s tržaškega Krasa ter iz bližnjih krajev v Sloveniji. Prodajni center je sicer odprt vsako soboto od 9. do 13. in od 15. do 19. ure.

Včerajšnji sejem krajevnih dobrot, katerega geslo je bilo »Najlepše darilo je koristno darilo«, se je razživel predvsem v popoldanskih urah, ko je na Dolgo krono prišlo lepo število obiskovalcev in predvsem predbožičnih kupcev, kar je proizvajalce seveda posebno razveselilo.

ZGONIŠKA OBČINA - Razstava gojencev VZC iz Sosljana

»Picasso« v Zgoniku

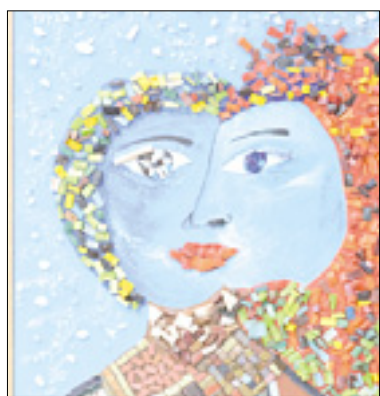
Na ogled slike, ki so jih povzeli po delih svetovnih likovnih mojstrov

Levo gojenci-umetniki z zgoniškim županom Mirkom Sardočem (prvi desno) ob odprtju razstave; spodaj levo »Picassova« ženska z dvema obrazova; spodaj desno »Monetove« Nimfee

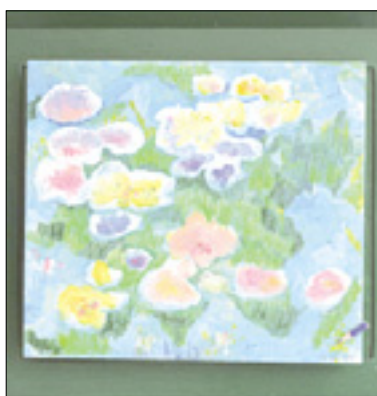
Picasso, Monet, Miró, Kandinsky in še drugi svetovno znani likovni umetniki so te dni na ogled v novi stavbi zgoniškega županstva. Sicer ne njihova dela, vredna milijonov evrov, temveč umetnine še večje, neprecenljive čustvene vrednosti, ki so jih po njihovem navdihu s pomočjo ustvarjalnih vzgojiteljic naslikali, izdelali, izrezali, zalepili in sestavili gojenci Vzgojno zaposlitvenega centra iz Sosljana.

Predelana Picassova Ženska z dvema obrazoma, Monetove Nimfe in Žena s parasolom, črtovje Kandinskega, Mirójevi barvni liki in še vse ostale razstavljene slike nudijo vpogled v barviti svet osmih umetnikov in umetnic. Anuška, Andrea, Anja, Chiara C., Chiara F., Daniela David in Marco so vse slike izdelali skupinsko. Vzgojitelji Erica, Erik, Paola, Neva in Alberto so zaznali pravi trenutek navdih in mlade mojstre spodbudili k ustvarjanju. Seveda, pomagali so jim pri drobljenju vejic, pri rezanju barvnega papirja, pri lepljenju zadrž in gumbov na podlago slike, pri

sestavljanju barvitih kamenčkov mozaika, pri pranju bele volne domače ovce in barvanju mehkih kosmičev v zeleno in modro barvo, da so postali trava in nebo neverjetne umetnine.

Od pike do slike so poimenovali letošnjo razstavo RevisitArt, festival nekake predelane umetnosti, kot bi jo lahko poimenovali. Umetniško delo pa ni naključno. Gojenci in vzgojitelji so si ogledali že marsikatero razstavo, v Benetkah so si priskrbeli barvne kamenčke mozaika, drugod druge po-

trebščine. Proces njihovega ustvarjanja je dolg, a zato polno doživet, skupinski, kar združuje te posebne umetnike v po svoje čudovit likovni forum. Barvne kompozicije so ponekod tako enkratne, da bi se jim tudi njihovi navdihovalci, Picasso in drugi, gotovo priklonili, ko bi se zagledali vanje.

Zato je razstava gojencev Vzgojno zaposlitvenega centra iz Sosljana vredna ogleda. Odprta bo vse do konca januarja 2014.

M.K.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Kulturno Društvo
PROMOKRAS

ŠPORTNO - KULTURNI
CENTER ZGONIK

nedelja,
22. decembra,
ob 18h

Blagajna
bo odprta
od 17.00 ure dalje.

Dvorana 15€
Tribuna 10€

DANES ZJUTRAJ ODPRTA SLAŠČIČARNA

Pekarna
Paolo Bukavec
Slasčičarna

PROSEK, 160 - TEL. 040/225220
PROSEK, 138 - TEL. 040/251068

PANETONI, PANDORO, 'TRONCHETTI',
PINCE, POTICE, PRESNIZ IN DRUGE
BOŽIČNE SLADICE

Voščimo Vam sladek Božič in
slastno leto 2014!

www.paolobukavec.it

Svojim današnjim in bodočim strankam se zahvaljujemo za zaupanje!
Voščimo vam srečno, veselja polno in razigrano leto 2014!

Ogrevanje - alternativne energije - sončni sistemi in toplotne črpalke

termoideale
Geom. GIANCARLO FORAUS
800 913 420

Obrtna cona Dolina 547/1 (TS)
info@termoideale.it
www.termoideale.it

VODOPIVEC
CENTER ZA TEHNIČNE PREGLEDE
Vaš zaupanja vreden mehanik

Vesele božične in novoletne praznike!

Zgonik 50/a (pri županstvu) tel. 040.229122 - 34010 Zgonik

Ponudba:
pnevmatike
avtooptika
zavorni sistemi
blazilci
izpušni sistemi
olja
akumulatorji
servisiranje
sistemi klime
elektronika
diagnoza

M.C.T.C. REVISIONE VEICOLI OFFICINA AUTORIZZATA
POINT SERVICE
Point

POLICIJA - V Bologni prijeli žensko in njena sinova, ki so na čelu kriminalne združbe

Tatvine v stanovanjih so družinski posel

Vodja mobilnega oddelka Roberto Giacomelli

VSE SLIKE FOTO DAMJAN

Tržaški kriminalisti so uspešno preiskali primer romske družine iz Slavonije, ki je z izkoriščanjem mladoletnikov in tudi nosečnic izvajala tatvine v stanovanjih v raznih mestih v severni in srednji Italiji, največ v Emiliji-Romagni. V priporu so 42-letna poglavarka Sara Goman in njuna sinova, 23-letni Roki ter

20-letni Daniele Radulović. V četrtek so jih prijeli v Bologni. Pri svojih nezakonitih dejanjih so lahko računali na širši krog sorodnikov in znancev, ki so jim nudili pomoč - nekateri pod prisilo.

Na osnovi zbranih dokazov je tržaški mobilni oddelek policije potrdil, da naj bi ta polpa izvedla najmanj deset tat-

Sara Goman

Roki Radulović

Daniele Radulović

vin v stanovanjih v Trstu, Bologni, Modeni, Parmi in Reggio Emilii. Dejavnja pa naj bi bila tudi v Ferrari, Lucci, Pistoii, Perugii in Genovi. PolICIJA je zasegla več ukradenega blaga v skupni vrednosti 80.000 evrov ter 22.000 evrov v gotovini. Po besedah vodje mobilnega oddelka Roberta Giacomellija so osumljenci z avtomodom redno potovali iz domačega Slavonskega Broda v Italijo, kjer so plenili v stanovanjih. V akcijo so v resnici pošiljali predvsem mladoletnike in ženske, včasih celo nosečnice. »Prepričevali« so jih tudi z grožnjami, psihološkim pritiskom in nasilnimi dejanji. V

ogeenj so pošiljali šibkejšee osebe, da bi se jih organi pregona v primeru prijeteja usmili, je povedal Giacomelli. Avtomodom se je s plenom ali zbranim denarjem približno vsakih 15 dni vračal na Hrvaško.

Preiskavo so uvedli avgusta letos, ko so v Trstu aretirali neke tatove, po izpustitvi pa so jih zalezovali. Ob treh aretacijah gre omeniti tudi dve kazensko ovadbi na račun oseb, ki sta v Rimu in Bologni prikrivali ukradeno blago. Tolpa naj bi bila povezana z drugimi zlikovci, ki imajo svoje »štabe« v Turinu in Rimu ter tudi v Nemčiji, Franciji in Španiji.

Mikser o solidarnosti

V današnjem sivem in s pesimizmom prežetim časom, v katerem se vse vrte okrog računice, obstajajo tudi izjeme. To so ljudje, ki vrednotijo sočloveka in za katere »solidarnost« ni le prazna beseda. V tokratnem TV mesečniku RAI »Mikser« (na sporedu nočoj, v nedeljo 22.12. ob 20.50) bomo imeli priliko spoznati štiri prostovoljce, ki delujejo na različnih področjih in s katerimi bo voditeljica Vida Valenčič v studiu spregovorila o tem, kako in zakaj udeležajo solidarnost. Gostje bodo: Denis Doljak (Civilna zaščita Zgonik), Štefan Tomšič (krvodajalci Sovodnje), Failla Pašič Bišič – ambasadorica EU boja proti revščini in socialni izključenosti ter Jasna Semibratov (zaupni telefon Samaritan).

Oddajo so pripravili Mairim Cheber, Jan Leopoli, Živa Pahor in Vida Valenčič. Režijo podpisuje Živa Pahor. Ponovitev oddaje bo v četrtek 26. decembra ob istem času.

Razstava Nivee Mislej

V Naravoslovnem didaktičnem centru v Bazovici (Bazovica št. 224 (Trst), telefon 040 3773677) je do 31. decembra na ogled razstava bakrenih reliefnih slik umetnice Nivee Mislej. Ob trenutni razstavi si obiskovalec lahko ogleda še stalno razstavo, ki ga popelje v svet naravnega bogastva Krasa, uporabe lesa, biotske pestrosti in svetovnih problematik, ki pestijo naravna okolja. V prazničnem obdobju bo Center odprt s sledečim urnikom: ponedeljek 23. decembra 9.-13., torek 24. decembra 14.-18., petek 27. decembra 9.-13., ponedeljek 30. decembra 9.-13., torek 31. decembra 14.-18. Vstop prost.

Ponoči trčil v štiri parkirane avtomobile

V petek ponoči je avtomobilist pod vplivom alkohola povzročil večjo gmotno škodo na Ulici Giulia, kjer je trčil v štiri parkirana vozila. 42-letni C. B., ki se je rodil v Nemčiji in živi v Trstu, se je s svojim fiatom punto zaletel v avtomobile renault clio, alfa 147, citroen C2 in toyota aygo. Na prizorišču je prispele patrulja policije, ki je najprej ugotovila, da je edina vpletena oseba nepoškodovana. Karabinjerji so nato prispevali napravo za opravljanje alkotesta, ki pa ga je voznik zavrnil. Sledili so kazenska ovadba, odvzem vozniškega dovoljenja ter zaseg vozila.

OBČINA TRST - Na Goldonijevem trgu

Prosekar v Trstu

Župan Cosolini je s Kantetovim vinom nazdravil z občani

Tržaški župan Roberto Cosolini je skupaj s tržaškimi občinskimi odborniki in odbornicami včeraj popoldne na Goldonijevem trgu nazdravil z občani. Ob spremeljavi godbe občinske policije se je na trgu zbrala precejšnja množica ljudi, ki so sprva prisluhnili županovemu krajšemu nagovoru, nato so z njim nazdravili s Prosekarjem, ki ga je prispeval Edi Kante.

Prireditev je namreč tržaška občinska uprava zaupala Kmečki zvezi, ki je za to nalogo zadolžila znanega kraškega vinogradnika. Ta je sredi mesta ponudil Prosekarja, za pod zob pa fanclje z dušo in nekaj sladice. V tržaškem središču se je tako v bistvu nadaljevalo ...martinovanje, saj so ravno na Proseku odprli prvo steklenico tega penega vina.

Praznovanja na Goldonijevem trgu so se udeležili tržaški ob-

činski odborniki Edi Kraus, Roberto Treu, Antonella Grim in Laura Famulari. Kmečko zvezo sta zastopala Franc Fabec in Edi Bukavec, ki sta po županovih besedah skupaj s Kantetom točila Tržačanom in Tržačankam Prosekarja.

Sicer je župan Cosolini pod velikim božičnim drevom, ki so ga postavili sredi trga, poudaril, da je Prosekar nastal na Krasu, in ne v kakšnem drugem kraju, kot je Valdobbiadene v deželi Veneto. Župan je nato spomnil na številne ljudi, ki so v težavah in potrebujejo pomoč in solidarnost. Z optimizmom je dodal, da bi se morale stvari s prihodnjim letom malo izboljšati. Vendar bo to odvisno od vseh, zato si morajo vsi zavihati rokave in prispevati k ponovnemu razvoju, je še povedal župan Cosolini. (ag)

ZDRAVSTVO - Tržaška kampanja

Župan proti posebnim varovalnim ukrepom

Pravno-etična dilema, povezana z uporabo fizičnih in farmakoloških posebnih varovalnih ukrepov, je včeraj dobila tudi podporo prvega moža mesta Trst Roberta Cosolinija, ki je na novinarski konferenci odkrito podprl kampanjo z naslovom Trieste libera dalla contenzione. Konec novembra je namreč tržaško Zdravstveno podjetje v sodelovanju z zbornico zdravnikov pripravilo posvet, na katerem so predstavniki različnih zdravstvenih poklicev spregovorili o razširjeni in nepotrebni fiksaciji pacientov.

Včeraj je župan Roberto Cosolini izrazil svoje nestrinjanje z uporabo tega ukrepa, ki je po novem v našem mestu prepovedan. Slišali smo, da so se zdravstveni delavci zlasti v psihiatrični zdravstveni negi ter domovih za ostarele posluževali ukrepa, s katerim so želeli omogočiti zdravljenje nemirnih oseb. Po prepričanju idejnih snovateljev kampanje, zametki katere segajo sedem let nazaj, je fizično ali farmakološko oviranje bolnika najbolj restriktivno in najbolj posega v njihovo integriteto.

To kršenje osnovnih človekovih pravic je bil tudi glavni povod, da je kampanji uradno pristopila tudi Občina Trst, smo slišali na včerajšnjem srečanju, na katerem je župan Cosolini poudaril, da je fizični varovalni ukrep nevaren, nehuman, za bolnika oz. oskrbovanca doma za ostarele pa izredno poniževalen in travmatičen. Zadovoljen nad izražanjem stališčem Občine Trst je bil včeraj predsednik zdravniške zbornice Claudio Pandullo, ki je izrazil tudi željo, da bi naše mesto postalo zgled drugim italijanskim mestom, kjer je fiksacija agitiranih pacientov nekaj čisto običajnega. Z županovo izjavo, da ne gre za ideološko ampak za kulturno stališče, se je strinjala tudi občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari, ki upa, da se bo boj proti omenjeni pravno-etični dilemi še nadaljeval in da se bo preselil v druge kraje Italije. Ponosna nad kampanjo v Trstu pa

je tudi direktorica službe medicinskih sester Maila Mislej, ki je izpostavila, da je pred desetletji Trst predstavljal primer dobre prakse na področju psihiatrične zdravstvene nege, zdaj pa bi to lahko postal tudi na področju bolj humanega in spoštljivega obravnavanja nemirnih ali agresivnih pacientov. Govornica je namreč poudarila, da je takšno ravnanje s pacienti zelo razširjeno v naši neposredni bližini, zaradi česar si močno želijo, da bi županovo stališče vplivalo tudi na stališča županov drugih občin v naši regiji ... (sč)

NARAVA - Fotografski natečaj za šole

Fotografirajmo najljubše drevo

Občina Trst v sodelovanju s krožkom Circolo fotografico triestino razpisuje fotografski natečaj »L'albero del cuore« (Drevo srca), katerega cilj je ovrednotiti drevesa in nasploh zelenje na območju tržaške občine. Pobuda, pri kateri v prvi vrsti sodeluje novinar Maurizio Lozei, je namenjena dijakom nižjih in višjih srednjih šol, njihovim staršem in profesorjem. Rok za oddajo fotografij zapade 17. maja 2014, sledila bo tudi razstava. »S pomočjo posnetkov bomo še bolj cenili naša drevesa, ki so lepa, a tudi zelo pomembna, saj nam dajejo kisik, hrano in les, ne da bi zahtevala kaj v zameno,« pravi predsednica fotografskega krožka Alida Cartagine.

Natečaj predvideva dva razreda sodelujočih - dijake ter starše in profesorje. Nagrade bodo prejeli prvi trije uvrščeni v obeh razredih. »Prihodnost je v rokah mladih generacij Najlepše slike bo določila žirija, ki bo upoštevala kakovost posnetka in njegove botanične značilnosti. Vsakdo mora poslati največ štiri slike, tudi v formatu jpg z največjo dimenzijo 2MB. Lahko slikamo kakršnokoli drevo na

območju tržaške občine, več informacij nudijo na elektronskem naslovu cft-trieste@libero.it, na tel. št. 040-635396 ter na spletni strani www.circolofotografico-triestino.it.

MILJE - Napoved med petkovim večerom, posvečenem Borisu Pahorju

Pri založbi Bompiani kmalu prevod romana Mesto v zalivu

»Borisa Pahorja moramo občudovati, ker je neustavljiv pri pripovedovanju svoje zgodbe, ki je hkrati zgodba vseh nas. Zgodovina je prinesla v preteklem stoletju veliko bolečih sprememb, o katerih govori Boris Pahor v prvi osebi.«

S to mislijo je Isabella Marega, predsednica Društva Slovencev miljske občine K. Ferluga, uvedla petkov miljski večer v občinskem gledališču Verdi, ki je bil posvečen tržaškemu pisatelju. Pred njo je navzoče pozdravil tudi Nerio Nesladek, župan Občine Milje, ki je bila pobudnica večera in ki je že v preteklosti namenila pozornost Borisu Pahorju s projektom »Boris Pahor - Lojze Spacal. Krajina dvajsetega stoletja«.

Pogovor s stoletnim tržaškim pisateljem je vodila Tatjana Rojc. Večer je bil tudi prva uradna predstavitev obogatene prevoda v italijanščino monografije »Così ho vissuto. Il secolo di Boris Pahor«, ki je izšla preteklega 13. decembra pri založbi Bompiani iz Milana. Slovenski izvirnik »Tako sem živel, stoletje Borisa Pahorja« je izšel ob Pahorjevi stoletnici pri Cankarjevi založbi.

Prevod knjige je nastal po volji urednice milanske založbe, Elisabette Sgarbi, za katerega se je odločila ob intervjuju s Pahorjem med snemanjem celovečerca »Il viaggio della signorina Viola«. Monografija vključuje tudi ta intervju ob novonastalih prevodih odlomkov iz del Borisa Pahorja in ob še neobjavljenih dnevniških zapisih profesorja.

Pahor je priznal, da gre za pomembni deli, ker vsebujeta njegovo življenjsko zgodbo, ki se vije okrog tragedij dvajsetega stoletja. »Lahko bi rekli, da sem pravi prinašalec nezdoljivosti,« je nadaljeval pisatelj, ki se je v svojem življenju uprl trem diktatorskim režimom. »Gre torej za zgodovinsko publikacijo, ki bo pomagala bralcem spoznati poglavja zgodovine, ki so jim, še zlasti mladim, popolnoma prikrita«, je zaključil.

Rojčeva in Pahor sta napovedala, da bo ravno pri založbi Bompiani izšel prevod romana Mesto v zalivu, ki je, po besedah profesorja, izjemno navdušil Elisabetto Sgarbi. Urednica založbe je zapisala, da gre za zgodovino »ubogega slovenskega naroda«, kar po Pahorjevem mnenju ni pomilovanje. Gre za kazalko, da začenja italijanski svet končno razumevati zgodovino slovenskega naroda v dvajsetem stoletju, o kateri nam neurtudno priča Boris Pahor. (mlis)

Posnetek z miljskega večera, ki je potekal v priredbi Društva Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga

DAMIJAN

Danes božični koncert v Šempolaju

Danes (nedelja, 22. decembra) bo ob 20. uri v cerkvi v Šempolaju božični koncert godalnega orkestra SCGV Emil Komel in vokalnih solistov iz razreda prof. Franke Žgavec. Koncert prireja Občina Devin Nabežina v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice in s finančno podporo Pokrajine Trst.

Na Radiu Trst A o Grkih v Trstu

Med skupnosti, ki so v preteklosti prispevale k razvoju Trsta in pustile vse do današnjih dni svoj pečat na različnih področjih vsakdanjega življenja, spada nedvomno tudi tržaška grška skupnost. O njeni preteklosti in sedanosti boste lahko zvedeli v nizu oddaj z naslovom Tržaški Grki - naši someščani, ki vam bo odprl nov pogled na skupnost, ki živi v našem mestu že 250 let.

V prvi oddaji, ki bo na sporedu 25.12. ob 12.15 s ponovitvijo v sklopu studia D 26.12. okoli 12.15, se bo urednik Peter Rustia pogovoril o težiščih oddaje z avtorico niza Giuliano Sosič.

OPČINE - Danes se bo s kočijo spet pripeljal Božiček, spremljala ga bo trebenska godba

Bogat božični program

Trgovine odprte dopoldne in popoldne - V torek procesija, v sredo božično slavje z domačimi pevskimi zbori

Na Opčinah se na pobudo konzorcija Centro in via ter združenja Skupaj na Opčinah nadaljuje niz decembrskih pobud za otroke in odrasle »Božič z nami«, danes popoldne bo v središču vasi spet mogoče srečati tudi samega Božička.

Tako kot pred tednom dni se bo belobradi možak tudi danes pripeljal s kočijo, nanjo bo povabil otroke in jih seveda obdaril. Na trgu Škavenca bo z njimi zapel nekaj božičnih pesmic ob spremljavi godbe Viktor Parma iz Trebča. Njegov prihod na trg pričakujejo ob 15. uri, sledili bodo sprevodi do Proseške ulice in nazaj do gostilne Diana v Narodni ulici 11. Božiček naj bi se poslovil približno ob 18. uri, openske trgovine pa bodo danes odprte od 10. do 13. ure in od 15.30 do 19. ure.

Naslednji dogodek bo v torek

ob 22.45, in sicer procesija s postankom in praznovanjem Jezusovega rojstva pri jaslicah »none Brunex«. V sredo, na božični dan, bo v cerkvi sv. Jerneja slovesna jutranja maša, ob 18. uri pa božični koncert z domačimi pevskimi zbori Vesela pomlad, Sveti Jernej in SKD Tabor.

V torek, 31. decembra, bo v openski cerkvi maša hvaleznica (ob 19. uri) z župnijskim mešanim pevskim zborom ter z moškim pevskim zborom Sveti Jernej. Konzorcij Centro in via ter združenje Skupaj na Opčinah napovedujeta tudi novoletni koncert, ki bo v nedeljo, 12. januarja, v Prosvetnem domu. Ob 18. uri bo nastopil trobilni ansambel glasbene šole iz Kopa pod vodstvom Borisa Benčiča. Atelje slikarja Fulvia Cazzadorja bo v prazničnem obdobju vseskozi odprto od 15.30 do 19.30.

BOLJUNEC - Na dan sv. Štefana se obnavlja stara tradicija »lučanja«

Boljunčani pripravljajo Štefanovanje

»Municipija« za letošnje lučanje je že pripravljena

Tako, kot je za fantovsko 1. maj in postavljanje »maja«, je za dekliško praznik sv. Štefana. Dekleta so namreč čuvaj stare ali celo prastare in edinstvene tradicije lučanja jabolka na Gorici. Dogodek obuja spomin na kamenjanje - pi ozročilo katoliške Cerkve, prvega mučenika in svetnika sv. Štefana.

Dekliška zaobjema mlada in neporočena dekleta, ki se zberejo na ta dan na Gorici v Boljuncu in v postavitvi dveh »front« ob zvonjenju zvonov pričnejo »vojno jabolka«. Prva zaluča »frejla« in s to gesto se uradno predstavi publiki, kajti ta funkcija se obnavlja vsako leto v strogi tajnosti. Ko se zaključijo obredi in se dekleta masovno zaženejo v skupine fantov, ostanejo na bojnem polju ostanki razčetrjenih jabolka, ki

gredo v veselje konjem na Dolgi kroni.

Na ta dan je tradicija, da Kulturno društvo France Prešeren poskrbi za veseloigro v domačem narečju. Letos so igro »Poroka za en sold« napisali, pripravili in jo bodo odigrali samo domačini. Nastopu desetčlanskega ansambla so se pridružili še pevci zbora »Fantje pod latnikom«. V nastopu, ki ga je režiral priznani in dolgoletni igralec in režiser v SSG Adrijan Rustja, sodeluje na odru in za odrom ter statisti preko petindvajset ljudi.

Pred predstavo bodo z nastopom program obogatili pevci zbora »Fantje pod latnikom« pod vodstvom Manuela Purgerja in tamburaški ansambel pod vodstvom Ervina Žerjale.

MIBO

TRST - Občni zbor tabornikov Rodu Modrega vala

Ob 60-letnici izredno bogato taborniško leto

Pozornost mlajšim članom in delu v mestnih središčih

Za tabornike RMV je bilo leto obletnice še posebno uspešno in delovno

DAMJAN

»Za sabo puščamo izredno bogato taborniško leto. Praznovanje 60-letnice je prineslo marsikateri pozitivni učinek v delovanje organizacije, poletni dogodki pa so nas nedvomno postavili pod reflektorje, vendar naše delovanje temelji predvsem na iskanju novih izzivov in uspešnim delom z našim članstvom.«

Tako je začel svoje poročilo starosta organizacije Rodu modrega vala, Andrej Marušič – Volnik, na rednem občnem zboru organizacije, ki je potekal 14. decembra v dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu. Lokacije niso izbrali naključno: prav tam so pred 60 leti ustanovili rod.

Tržaška in goriška četa ter šest družin, ki delujejo po vaseh in povezujejo tabornike v Italiji, puščajo tudi letos za sabo pestro sezono. Poleg praznovanja 60. obletnice delovanja organizacije, je vredno poudariti tudi sodelovanje s TPPZ-jem Pinko Tomažič ob 40-letnici delovanja, v sklopu katerega so tudi tabor-

niki zapeli v ljubljanski dvorani Stožice. Ne gre pa prezreti vsakoletnega tabora, ki je potekal letos v KREDU pri Kobariidu, kateremu je sledil tridnevni tabor za starejše tabornike – taborniški raj. Septembra je RMV sodeloval s skavti SZSO-ja in SPDT-jem pri organizaciji orientacijskega pohoda za dijake višjih srednjih šol v tržaškem mestnem središču v sklopu Slofesta.

»Pozornost naj gre mlajšim članom in uspešnemu delu na rednih tedenskih ali dvotedenskih srečanjih po taborniških družinah,« je nadaljeval Marušič. To delo so nadgradile številne akcije, ki so potekale čez celo leto, marsikdaj v tesni povezavi z okoljem, v katerem organizacija deluje.

Pred sabo pa imajo taborniki številne izzive: »Ponudba otroških in mladinskih dejavnosti je tako v Trstu kot v Gorici zelo pestra in konkurenčna. Zavedali smo se potenciala dijaških domov, s katerimi moramo ubra-

ti pot sodelovanja,« je dodal starosta organizacije, ki je omenil nujnost, da se okrepi delovanje v goriškem in tržaškem mestnem središču.

Pred volitvami novih statutarnih organov je bil na vrsti pozdrav gostov in sicer Iva Štajdoharja za Zvezo tabornikov Slovenije, Marina Marsiča za SKGZ, Živke Persič za ZSKD in Irine Čebulec za SKD Tabor.

Volitve novih organov so privedle do manjših sprememb v rodovi upravi: na čelu organizacije ostaja Andrej Marušič – Volnik, izvoljeni podstarosti sta Kres – Gabrijel Zavadlal in Breza – Barbara Ferluga, načelnice bodo letos Iskra – Malina Tedeschi, Vrtnica – Madalena Pernarcich in Sončnica – Nina Race.

Ob občnem zboru je izšlo tudi tiskano glasilo RMV – Modri val, ki združuje vse gradivo, ki so ga letos redno objavljali na taborniškem istomienskem blogu. (mlis)

NABREŽINA - V cerkvi svetega Roka

Gojenci Glasbene matice ustvarili toplo praznično vzdušje

Ob velikih jaslicah s skalami iz kraškega kamna nabrežinske cerkve svetega Roka je bilo adventno pričakovanje v petek posebno doživeto, saj so za praznično vzdušje zaigrali in zapeli učenci Glasbene matice. Tradicionalna božičnica je potekala letos v sodelovanju s SKD Igo Gruden in na pobudo Občine Devin-Nabrežina v sklopu občinskih pobud ob praznikih, ki potekajo s podporo Pokrajine Trst.

Odbornica za kulturo Marija Breclj je pred začetkom koncerta voščila številnemu občinstvu, da bi prazniki potekali v duhu mladostnega navdušenja, ki ga odražajo izvedbe učencev glasbene šole.

Kot prvi je to prijetno vzdušje pričaral najmlajši pianist Jaš El Baji, ki je v božično rdeči majici odprl revijo, ki so jo oblikovali učenci iz oddelkov za harmoniko, flavto, kitaro, violino in klavir (pianisti so se zaradi cerkvenega okvira seveda prilagodili uporabi električne klaviature).

Skladbe za božičnico so vedno naravnane na nežne in tople občutke božičnega časa, nekateri profesorji in učenci pa se potrudijo, da naštudirajo za ta nastop celo priložnostne skladbe izven rednega programa. Pianistke Gaja Pela, Tia Jurinčič, Petra Prašelj in Tina Hussu so se na primer združile pri izvedbi treh delov Vergantijeve božične pravljice Sanje.

Oddelek za harmoniko sta zastopala Marat Acquavita z izvedbo Vesele pesmi in zbran Jakob Kralj. Na flavto so zaigrali Metka Zerjali s spevnim Menuetom, Valentina Jogan in Nausikaa Concina z opernim duetom v instrumentalni priredbi ter muzikalični duo, ki sta ga sestavljali Urška Petaros in Tjaša De Luisa. Strune kitaro so se ogasile pod prsti zamišljenega Manuela Bona in ekspresivnega Gabrijela Žetka. Vanja Zuliani pa je kot edini violinist na božičnici, suvereno predstavljal svoj oddelek z lepim zvokom in prepričljivim pristopom k stavku Haydnovega koncerta.

Ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj je ob voščilih za vesele praznike poudaril dvojno posebnost letošnje božičnice: na eni strani že omenjeno sodelovanje z Občino, na drugi pa zaključni nastop dekleškega zbora Kraški slavček-Krasje, ki je v tem kontekstu predstavljal vpeljano sodelovanje Glasbene matice s krajevnimi društvi, otroškimi in mladinskimi zbori, pri katerih učenci šole lahko dobijo obvezno pevsko izobrazbo. Nastop tega zbora pa so se v smislu lep primer obojestranske rasti in vzajemne umetniške koristi; društvo sprejema učence glasbene šole, nekatere pevke zbora pa so se vpisale na tečaj solopetja Glasbene matice. Vokalno izpopolnjevanje članic že v osnovi dobre pevске zasedbe, v kombinaciji z idejami in sposobnostmi zborovodkinje Petre Grassi, je spodbudna osnova za rast skupine, od katere lahko pričakujemo zelo zanimiva presenečenja in dosežke.

Pevke so na nabrežinskem koncertu ustvarile magično vzdušje s primernimi in izvrstnimi programskimi izbirami (Gallus, Whitacre, Antognini, Taverner) v dovršenih in skrbno preiščenih izvedbah. Spremljala sta pianist Jan Grbec in violončelista Irene Ferro Casagrande. Sodelovanje Glasbene matice z Občino Devin Nabrežina se bo nadaljevalo 4. januarja, ko bo na sporedu koncerta dua harf v cerkvi v Sesljanu.

ROP

DANES - Božična pevška revija Nativitas

Danes koncert v cerkvi pri Ferlugih z naslovom Moški glasovi v božičnih pesmih

MoPZ Tabor z Opčin se že vrsto let udeležuje deželne revije Nativitas, ki jo organizira Deželno združenje pevskih zborov USCI in Zveza slovenskih kulturnih društev. Zadnji dve leti je naš zbor pel v Bardu v Terski dolini, kamor nas je povabil Barski oktet. Pa smo se odločili, da letos povabimo mi Barski oktet k nam v goste. Spomnili smo se tudi, da smo pred leti peli v Štmavru pri Gorici, kamor nas je povabilo domače Kulturno društvo „Sabotin“ in MoPZ Štmaver. Tako smo sklenili, da bi za to priliko povabili tudi njih in bi vsi trije zbori sooblikovali ta božični koncert in sicer v cerkvi Lurške Matere božje pri Ferlugih, ki je podružnica openske fare. Ker bodo nastopili trije moški pevski zbori, smo ta božični koncert imenovali Moški glasovi v božičnih pesmih.

Pri tem se seveda toplo zahvaljujemo vsem Ferlugovcem za gostoljubje in še posebej gospe Carmeli za prijaznost in naklonjenost. Koncert Nativitas bo v cerkvi pri Ferlugih danes, v nedeljo, 22. decembra ob 17. uri.

Poslušalcem smo pripravili še prijetno glasbeno presenečenje. Pristrčno vabljeni.

Armando Škerlavaj

Na fotografiji: božična zborovska revija Nativitas je 19. decembra potekala v organizaciji SKD Barkovlje

DAMJAN

DEŽELA - Predstavitev deželnega finančnega načrta

Resolucije za manjšino

Deželna svetnika Gabrovec in Ukmar zahtevata med drugim tečaje poklicnega izobraževanja v slovenščini

Tiskovna konferenca je bila na sedežu deželne vlade

FOTO DAMJAN

TRST - Deželni finančni zakon, ki ga je deželni svet sprejel prejšnji teden, bo v znamenju krepkega krčenja finančnih sredstev. V proračunu za leto 2014 bo glede na leto prej približno 818 milijonov evrov manj, se pravi 6,697 milijarde evrov (-11 odstotkov v primerjavi z lanskimi 7,516 milijarde evrov). Edino področje, ki bo zabeležilo porast (okrog 20-odstoten), bo kultura, vendar zagotavlja, da bodo ohranjene vse storitve v zdravstvenem sektorju. V prihodnjih mesecih naj bi vsekakor predstavili osnutek reforme zdravstvenega sektorja, deželna vlada pa napoveduje tudi načrt za prepoved industrijskega sektorja. Kulturi so namenili 48 milijonov evrov (lani 39), na Tržaškem pa je bil še predvsem pomemben ukrep za črtanje zaostalega dolg 14 milijonov evrov gledališča Verdi. Povečanje deželnih finančnih sredstev bodo zabeležili tudi v gledališčih Rossetti in La Contrada, zadrugi Bonaventura, Inštitutu L. Saranz in drugih ustanovah.

To je v grobih obrisih slika deželnega finančnega zakona, ki so ga predstavili včeraj tržaški deželni svetniki levsredinske večine Franco Codega, Giu-

lio Lauri, Franco Rotelli, Emiliano Edera in Igor Gabrovec. Sprejeti dokument zadeva zaenkrat tekoče stroške in bodo denar za kritje naložb v različnih sektorjih nakazali z rebalansom v juliju leta 2014. Deželni svet je vsekakor sprejel številne resolucije, ki jih bodo vzeli v pretres sredi prihodnjega leta. Med temi so nekatere, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v deželi FJK in sta jih pripravila deželna svetnika Gabrovec in Stefano Ukmar. Sicer je bilo za slovensko manjšino že predvideno nekaj denarja: 300 tisoč evrov gre krovni organizaciji SGKZ in SSO (150+150), 50 tisoč evrov je bil enkratni prispevek za stadion 1. maj in 17.600 evrov je bilo za Kraški pust. To so bile edine formalne postavke za manjšino, ostalo bo šlo prek mehanizma razpisov in torej posvetovalne komisije.

Slovenska svetnika sta vložila resolucijo, katere namen je omogočiti pripadnikom slovenske manjšine, da sledijo tečajem poklicnega izobraževanja v maternem jeziku. Svetnika poudarjata pravico do uporabe slovenščine v odnosih z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, kot to jamčijo državni in deželni zakoni. To-

da na področju poklicnega izobraževanja, ki deluje na osnovi razpisov, to še ni omogočeno, ugotavljata Gabrovec in Ukmar, ki torej zahtevata specifične pogoje za tečaje v slovenskem jeziku. Druga resolucija predvideva financiranje deželne sklada za slovensko jezikovno skupnost, ki je ostal dejansko na ničli. Sprejeta resolucija obvezuje deželno upravo, da z rebalansom prispeva nekaj denarja za sklad. Tretja resolucija, katere podpisnik je tudi Edera, zadeva uresničevanje sprejetih obvez iz t.i. protokola o Prosekarju. Kot smo že poročali, je deželna vlada že sprejela resolucijo, v kateri se obvezuje, da bo preverila vse možnosti za načrt za razvoj tržaškega podeželja in da bo v deželni načrt za razvoj podeželja 2014-2020 določila pogoje, ki bodo območjem, kot sta Kras in Breg, omogočala črpanje novih sredstev. Dalje so Ukmar, Gabrovec in Edera izdelali resoluciji za dodatno financiranje čebelarstva in za spremembo deželnega favnišnega načrta. V tržaški pokrajini je treba obravnavati divje prašiče in jelene kot škodljivce, piše v resoluciji, in predvidevati radikalen odstrel.

A.G.

ŠTEFKA DROLČ SLAVI SVOJO 90-LETNICO Življenje zapisano gledališču in filmu

Štefka Drolc ob obisku SSG v Trstu

KROMA

LJUBLJANA - Gledališka in filmska igralka Štefka Drolc ima danes 90 let. »Sodelovala sem v kar nekaj gledališčih in pri eksperimentalnih odrih, tako da me zanimajo zelo različne oblike teatra. Bila sem članica različnih ansamblov, a sem vedno našla čas, kadar je bilo zanimivo, da sem tudi ponoči hodila na vaje,« je dejala za STA. V času, ko se poraja vprašanje o stalnosti ansamblov gledaliških hiš oziroma prehodnosti in preobremenjenosti določenih igralcev, Drolčeva meni, da je dobro, da so igralci člani nekega ansambla, »ker se skupaj z ustanovo tudi rojevamo - s stvarmi, ki so na programu«. Ob tem dodaja, da so imeli močnejši ali izrazitejši igralci več dela, kar je lahko v določenem trenutku za koga tudi krivično.

»Vsi smo predani izbiri igralskega poklica in smo želeli biti zaradi želje po delu

čimbolj prisotni, imeti čim več priložnosti za ustvarjanje,« je pojasnila in dodala, da ima nekaj pri vsem skupaj tudi sreča.

Spregovorila je še o današnji produkciji, ko je v ospredju gledališke ustvarjalnosti vedno bolj prisotno politično gledališče: »Živimo v zelo težkem času in bi bilo o tem, kako se približati drug drugemu, kako delati skupaj za dobro države in vseh nas, treba sesti skupaj in se o tem pogovoriti. Mislim, da se tudi politični teater rojeva zaradi hude stiske v času.«

Z igro se je Drolčeva, ki je tesno povezana tudi z začetki slovenskega filma - odigrala je vlogu Tildice v filmu Na svoji zemlji - začela ukvarjati že pred drugo svetovno vojno, v mariborski gledališki skupini, ki jo je vodil Fran Žižek.

»Menim, da v igri na filmu ali na odru ni velike razlike, če je igralec dober, če dobi vlogo, ki jo začuti,« je še dejala Drolčeva. »V starosti sem nekako našla notranji mir, prej pa je bilo veliko iskanja in tipanja. V filmu nisem veliko igrala. Žal mi je, a moram ob tem reči tudi, da ni bilo veliko takega, kar bi si zelo želela, da bi bilo moje. Seveda so razlike, a v svojem jedru je dober igralec lahko dober v obeh medijih,« je pojasnila.

Prvega slovenskega celovečerca se Drolčeva, ki je med drugim nastopila še v filmih Cvetje v jeseni in Iskanja Matjaža Klopčiča, Naš avto Františka Čapa in Deseti Brat Vojka Duletiča, spominja z veseljem.

»Mislim, da nam je bilo vsem jasno, da je treba čimbolj preprosto in čimbolj resnično osvojiti lik, ga začutiti in igrati. Takrat smo bili brez izkušenj. Mogoče smo naredili nekaj dobrih stvari... Morda niso bile vse najboljše, a mislim, da bo film ostal v lepem spominu,« je dejala.

Med letoma 1945 in 1947 je bila članica mariborske Drame, v sezoni 1947/48 je delala pri Triglav filmu v Ljubljani, med leti 1948 in 1959 igrala v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, leta 1960 pa se je preselila v vrste SNG Drama Ljubljana, kjer ji bodo danes, prav na njen rojstni dan, pripravili koncert s skupino Čompe. Po letu 1982 je začela poučevati na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. O praznovanju v Drami je dejala, da je izjemno presenečena in vesela, da se bo lahko veselila skupaj s člani ansambla, v katerem je preživela toliko časa.

Svojo gledališko pot je Drolčeva začela z vlogami večinoma vedrih in pozitivnih mladenk, že v tržaškem in zatem v ljubljanskem obdobju pa je prešla k izrazito karakternim vlogam, tako iz klasičnega in sodobnega dramskega repertoarja kakor iz komedij in grotesk. (STA)

CERKNO - Spominski pohod ob 70-letnici partizanske bolnice Franja

Trajno sporočilo humanosti, plemenitosti in tovarištva v osvobodilnem boju Primorske

CERKNO - Ob 70. obletnici ustanovitve partizanske bolnice Franja je Mestni muzej Idrija, ki skrbi za ta kulturni spomenik, pripravil pohod po poteh prvih ranjencev v bolnišnici. Udeležilo se ga je okrog 100 pohodnikov, med njimi tudi člani Kluba prijateljev bolnišnic Franja in Pavla. Osrednjo slovesnost ob visokem jubileju so sicer pripravili maja letos. Bolnica Franja ima svojo zgodovino tudi v času po vojni, zato ker so ljudje živeli in čutili s Franjo, je včeraj na krajši slovesnosti ob koncu pohoda dejala direktorica Mestnega muzeja Idrija Ivana Leskovec. »Ker so spoštovali vrednote tistega časa, je Franja ostala in se ohranila do dandanes,« je poudarila Leskovec.

Po kapitulaciji Italije, jeseni 1943, je dr. Viktor Volčjak po nasvetu domačina Janeza Peternelja s skupino borcev začel z izgradnjo nove bolnišnice v težko dostopni soteski Pasice v Dolenjih Novakih na Cerkljanskem, so o bolnici zapisali v Mestnem muzeju Idrija. S predano pomočjo domačinov je gradnja potekala postopoma vse do konca vojne, ko se je na dnu globeli ob potoku Čerinščica stiskalo 14 lesenih barak in več pomožnih objektov. Že v času vojne so jo poimenovali po partizanski zdravnici Franji Bojci Bidovec, ki jo je tudi največ časa vodila.

Posnetek z obnovljene bolnišnice Franja

V centralnem oddelku Franje, ki ga danes poznamo kot Partizansko bolnico Franja, se je zdravilo 578 težjih ranjencev, v 10 zunanjih oddelkih pa še okoli 300 lažjih. Med ranjenci so bili poleg Slovencev tudi pripadniki narodov iz nekdanjih Jugoslavije in Sovjetske zveze, Italijani, Poljaki, Francozi, dva Avstrijca ter dva Američana.

Dostopna pot je vodila po potoku Čerinščica. Ranjencem so pred prenosom, ki je potekal ponoči, zavezovali oči, da ne bi mogli izdati, kje so se zdravili. Bila je edina med skritimi partizanskimi bolnišnicami, ki je poskrbela tudi za premišljeno izdelan obrambni sistem. Sovražnik se je dvakrat znašel

v njeni neposredni bližini, vendar je ni odkril.

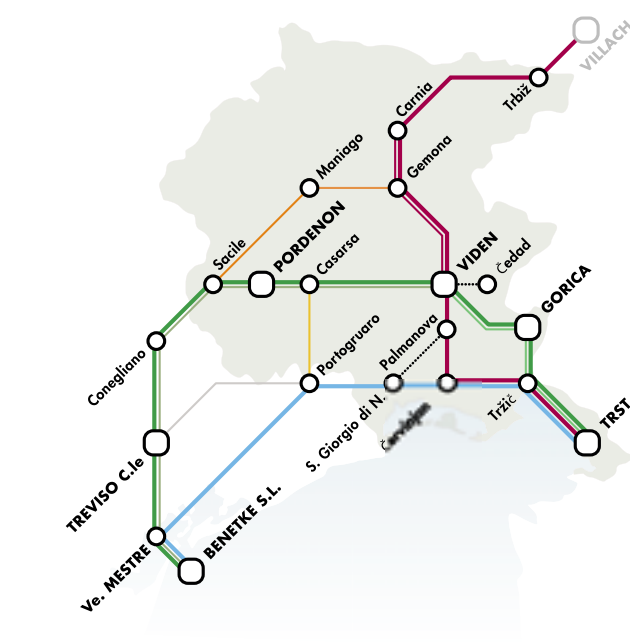
Bolnišnica v soteski je bila namenjena predvsem težjim ranjencem, medtem ko so se ostali zdravili na zunanjih oddelkih, ki se po vojni niso ohranili.

Partizanska bolnišnica Franja je kulturni spomenik državnega pomena, vpisana je na Poskusni seznam svetovne dediščine pri UNESCO in nosi Znak evropske dediščine. Kljub izgubi dela originalne materialne dediščine v povodnji leta 2007 je v celoti ohranila izvorno sporočilo in ostaja dragocen pomnik humanosti, plemenitosti in tovarištva ter simbol mednarodnega povezovanja in odpora.

Že včeraj dopoldne pa so v Gorenji Trebuši pripravili slavnostno sejo odbora skupnosti borcev IX. korpusa narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije ob 70. obletnici ustanovitve. O vlogi korpusa v osvobodilnem boju Primorske je govoril zgodovinar Jože Pirjevec, predsednik SD Igor Lukšič pa je v nagovoru med drugim dejal, da neoliberalizem ni prava pot in da je za Slovenijo pomemben nujno potreben premik v Evropi. Opozoril je, da nočejo Evrope in Slovenije, v kateri se »denar izgublja v rokah peščice ljudi«, ampak da želijo državo, ki bo služila narodu. (STA)

	SESTAVIL LAKO	IZRAELSKI KRALJ	OTOKI V JADRANSKEM MORJU OB GARGANU	ZELO VELIK IN NERODEN CLOVEK	STARA MAMA, BABICA	JAPONSKA LETALSKA DRUŽBA	NARODNI PARK V GRČIJI	MANJŠI KOŠČEK PAPIRJA	NEKDANJA OSMOŠOLKA		ANGLEŠKA PEVKA LEAR	MIHA ARIH	AVGUST (ZAST.)	USTANOVITELJ JAMARSKEGA ODESKA SPDG (SLAVKO)	AMERIŠKA PISATELJICA	KRAJ PRI POREČU		
	SNOV, KI PREDELA SUROVO KOŽO V USNJE									SPREMLJEVALEC RIMSKEGA BOGA LJUBEZNI								
	NASLADILO, PRIJETNO DRAŽILO									MESTO V BASILICATI ŽIVLJENJSKA TEKOČINA								
	ŽENSKA, KI SE PRETIRANO RAVNA PO PREDPISIH												TUN. IGRALKA BENNANI					
	REKA V ETIOPIJI					SLOVENSKI SLIKAR PREGI	EGIPČANSKI BOG SONCA	KDOR RAD STOKA									BERI PRIMORSKI DNEVNIK	
	NEKD. TRŽAŠKA ŽENSKA KOŠARKARSKA EKIPA							UREJEN PREGLED LJUDSKA NAROD. ARMIIJA										DANSKA FILMSKA IGRALKA NIELSEN
	BRISAČA NAJSTAREJŠI NOETOV SIN										SL. KANTAVTOR SMOLAR ENOTA ZA ČISTINO ZLATA				NEMŠKA PRITRILNICA KONEC POLOTOKA			
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	VRHINJI DEL JAMBORA	DRSNI TIR, TIRNICA PRI KARNISI	SMRTNI ANGEL V APOKALIPSI	ODGOVOR NA KONTRO AM. IGRALKA HATCHER		ŽITNE LUSKINE, MEKINE	ODA BREZ SOGLASNIKA JEZERO V KANADI											
HUD DRUŽINSKI ZLOČIN							ITALIJANSKA NIKALNICA NAŠ. NOVINAR (MIRO)											
GRMIČASTO RASTLINJE Z RDEČIMI PLODOVI								STEBLO ŽIT IN TRAV ROGER VAILLAND										
ZVOČNI ZNAK ZA PREPLAH, KLIK K PRIPRAVLJENOSTI										ALJOŠA ŽERJAL PORTUGAL. NOGOMETAŠ								
TRŽAŠKO PODJETJE IGRALNIH KART																		
JAZ (LAT.)					IZUMITELJ DINAMITA (ALFRED)													
CONTROLLER AREA NETWORK					DOMAČA OBLIKA IMENA IGNAC	SLOVENSKI ŠPORTNI PADALEC (BRANKO)												

SLOVARČEK - ABIR = tunizijska filmska igralka Bennani • ITI = narodni park v Grčiji • JAL = japonska letalska družba • MIVAR = nekdanja tržaška košarkarska ekipa • NOM = pesem, posvečena Apolonu • RAE = jezero in mestece v Kanadi

V Furlaniji Julijski krajini je vožnja z vlakom bolj preprosta.

Od 15. decembra 2013 se bodo vozni redi v Furlaniji Julijski krajini spremenili: kadencirani deželni in hitri deželni vlaki bodo vozili po voznem redu, ki si ga je lahko zapomniti in ki se ponavlja skozi ves dan, tako da boste lahko potovali, kadar želite. Odkrijte nove potovalne možnosti na spletni strani www.trenitalia.com. Hkrati boste lahko pregledali, prenesli v svoj računalnik in tiskali vozne rede s spletne strani www.regione.fvg.it/cadenzato-treni, na katero se je mogoče povezati tudi s pametnim telefonom. Dežela Furlanija Julijska krajina je dosegljiva tudi prek elektronske pošte na naslovu cadenzato@regione.fvg.it. Uvajamo novo ponudbo, ki jo bomo lahko izboljšali tudi s pomočjo potnikov.

PRODUKCIJA MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO ALEKSANDER NIKOLAJEVIČ OSTROVSKI

NEVIHTA

REŽISER JERNEJ LORENCI
prepovedana ljubezen v oklepu malomeščanske srenje

danes, 22. decembra ob 16.00 – redi C, K, T z italijanskimi nadnapisi

Danes brezplačni avtobus za abonente in obiskovalce:
Avtobus 1: 14.30 - Sosljan, parkirišče / 14.40 - Nabrežina, trg / 14.45 - Križ, avtobusna postaja / 15.00 - Zgonik, pred županstvom / 15.15 - Prosek, Kržada
Avtobus 2: 15.00 - Opčine, postaja na Bazoviški ulici 21 / 15.10 - Trebče, trg pri spomeniku / 15.15 - Padriče, postaja pred športnim centrom Gaja / 15.20 - Bazovica, pred cerkvijo
Avtobus 3: 15.00 - Milje, avtobusna postaja / 15.05 - Žavljje, avtobusna postaja / 15.10 - Domjo, nasproti Kulturnega centra / 15.15 - Dolina, pred županstvom / 15.20 - Boljunec, pred gledališčem Prešeren / 15.25 - Boršt, avtobusna postaja / 15.30 - Ricmanje (Barde), avtobusna postaja

Blagajna SSG je odprta eno uro in pol pred začetkom predstave

Glasbeni nasveti za vse okuse ...

RAJKO DOLHAR - glasba@primorski.eu

Letošnje leto se bliža h koncu, preden se odpravite na najrazličnejša silvestrovanja, so pred nami še božič in seveda božična darila, saj tudi brez teh ne gre ... Ekonomska kriza nam je sicer tudi letos skorajda spraznila denarnice, če pa imate pod blazino še kak prihranek in ga želite uporabiti za nakup božičnih daril, vam bodo morda koristili naši glasbeni nasveti. Leto 2013 je namreč bilo z glasbenega zornega kota res bogato, s katerim izmed spodaj navedenih ploščkov pa boste morda razveselili vaše drage ali pa, zakaj ne, same sebe. Izmed številnih glasbenih albumov, ki so izšli letos, smo za vas izbrali najboljše: od pop in indie glasbe tja do bolj trdih, rokarskih kitar in italijanskih mladih kantavtorjev, posebno pozornost pa namenili tudi »našim« bendum.

POP - »RADIJSKA« GLASBA

Pop glasba oziroma Popular music, to je glasba, ki kraljuje na veliki večini radijskih glasbenih postaj, nam je letos ponudila celo vrsto uspešnic. Največ pričakovanja je prav gotovo vladalo za novo ploščo Random Access Memories francoskega dua Daft Punk, ki se je po dolgih osmih letih vrnil na svetovno glasbeno sceno. Guy-Manuel de Homem Christo in Thomas Bangalter sta tudi tokrat poskrbela za izreden album, pa čeprav elektronsko manj agresiven od prejšnjih. Francoska dj-ja sta namreč posnela trinajst electro-pop komadov, med katerimi je single Get Lucky (v sodelovanju s pevcema Pharrellom Williamsom in Nileom Rodgersem) nedvomno letošnja glavna glasbena uspešnica.

Po dolgih desetih letih je novo ploščo izdala angleška legenda David Bowie. Šestinsedemdesetletni »Beli vojvoda« je marca izdal svoj sedemindvajseti (!) album The Next Day, ki ga sestavlja štirinajst skladb. Ravno tako stari znanec angleške pop glasbe Paul McCartney pa je oktobra posnel svoj nov plošček New. Za generacijo mlajša Robbie Williams in Michael Bublé sta tudi letos izdala nova albuma. Prvi je s ploščo Swings Both Ways predelal nekatere starejše uspešnice v swing stilu, Kanadčan pa je ravno tako zbral štirinajst pesmi, v glavnem drugih avtorjev, v albumu To Be Loved.

Pop glasba je seveda priljubljena tudi pri mlajših. Med glavne akterje svetovne pop scene spada prav gotovo angleško-irski bend One Direction, ki je letos posnel svojo tretjo ploščo Midnight Memories. Ravno tako pomembna je tudi ameriška pop scena, kjer igrajo glavno vlogo pevka Miley Cyrus (Bangerz), glasbenik in glasbeni producent Kanye West (Yeezus) ter seveda svetovni pop fenomen Lady Gaga, ki je letos posnela svojo tretjo studijsko ploščo Art-pop. Tem se pridružuje tudi libanonsko-ngeški glasbenik Mika, ki je pred mesecem dni izdal izključno za italijanski glasbeni trg svojo prvo zbirko uspešnic Songbook Vol. 1.

Svetujemo: Daft Punk - *Random Access Memories*
Kanye West - *Yeezus*

INDIE

Indie rock je glasbena zvrst, katere izvajalci se v glavnem otepajo velikih glasbenih multinacionalk. Glasbeni fenomen, ki so ga v 80. letih sestavljale na primer skupine Primal Scream, Pixies in The Smiths, je postal z novim tisočletjem spet aktualen.

Med najboljše indie albume letošnjega leta spadata nedvomno plošček škotskega benda Franz Ferdinand *Right Thoughts, Right Words, Right Action* in četrti album Kanadčanov Arcade Fire *Reflektor*. Po dolgih dvaindvajsetih letih se je na glasbeno sceno vrnila tudi irska zasedba My Bloody Valentine in februarja izdala svojo novo ploščo *m b v*. Album, ki je izšel s pomočjo neodvisne glasbene založbe Pickpocket Records, sestavlja devet komadov in velja za enega izmed najbolj pričakovanih glasbenih povratkov.

Med najbolj priljubljene indie bende spada ameriški The Strokes. Julian Casablancas in tovariši nam letos ponujajo nov glasbe-

ni izdelek *Comedown Machine*. Zelo uspešna je tudi šest let stara ameriška zasedba Vampire Weekend, ki je maja pripravila nov album *Modern Vampires of the City*. Ploščo sestavlja dvanajst komadov, marsikateri glasbeni kritik pa je album ocenil kot najboljšega doslej. Brez Arctic Monkeysev tudi ne gre. Angleška skupina je septembra posnela svojo peto ploščo *AM*.

Izmed manj znanih indie zasedb velja omeniti angleško skupino Everything, Everything, ki je letos izdala ploščo *Arc* in ameriški indie-folk bend Okkervil River ter njegov plošček *The Silver Gymnasium*. Bolj pop obarvani pa so Francozi iz benda Phoenix in njihov zadnji izdelek *Bankrupt!*.

Svetujemo: Franz Ferdinand - *Right Thoughts, Right Words, Right Action* in Arcade Fire - *Reflektor*

ITALIJANSKA GLASBA

Italijanska glasbena scena je tudi letos poskrbela za cel kup novih plošč. Elisa je oktobra izdala svojo osmo ploščo *L'Anima vola*. Gre za prvi album pevke, doma iz Tržiča, izključno v italijanskem jeziku. Ravno tako popularen Luciano Ligabue je tokrat pripravil nov glasbeni izdelek *Mondovisione*, na katerega so mladi in manj mladi oboževalci čakali dolga tri leta. Bolj božično nastrojen je soul pevec Mario Biondi in njegova zbirka božičnih pesmi *Mario Christmas*.

Med najboljše plošče leta spada gotovo album *Per un passato migliore* milanske zasedbe Ministri, ki ga sestavlja trinajst komadov. Fantje so se tudi tokrat odločili za alternativni rok, tu pa tam pomešan z grunge glasbo. Iz Milana sta doma tudi Elio in njegov bend *Le storie tese*. Skupina je tokrat posnela svojo deveto ploščo *L'Album bianco*, ki vsebuje med drugimi tudi uspešnico *Compleso del primo maggio*.

Ljubitelji italijanske kantavtorske glasbe si lahko za božič privoščite nove albume skupin Dimartino (*Sarebbe bello non lasciarsi mai ma abbandonarsi ogni tanto è utile*), I Cani (*Glamour*), Diavramma (*Preso nel vortice*), ali pa prvenec *Il Testamento* toskanskega rokerja Andrea Appina. Nabavite pa si lahko še zadnjo ploščo *combat folk* zasedbe Modena City Ramblers *Niente di nuovo sul fronte occidentale* in balkan rumbo sicilskega benda Giufà in njegovega ploščka *Ritmo gitano*.

Svetujemo: Ministri - *Per un passato migliore*
Andrea Appino - *Il Testamento*

HARD & HEAVY

Ljubitelji trdih ritmov in električnih kitar, sedaj ste vi na vrsti. Leto 2013 je nedvomno zaznamoval povratek na svetovno glasbeno sceno ene izmed najpomembnejših skupin vseh časov, to je zasedbe Black Sabbath. Ozzy in tovariši so se po dolgih petintridesetih letih spet vsi skupaj usedli v glasbeni studio in posneli novo ploščo 13. Poleg angleških legend heavy metala, je junija letos za-

gledal luč tudi nov album ameriške zasedbe Queens of the Stone Age *...Like Clockwork*. Nostalgike hitrega rokenrola lahko potolažite z novo ploščo zimzelenega Lemmyja in njegove skupine *Motörhead*. Albumu je ime *Aftershock*, kralj rokenrola in njegovi pa so nanj posneli štirinajst hard & heavy komadov.

Veliko oboževalcev ima tudi ameriška rok zasedba Pearl Jam, ki bo junija prihodnje leto nastopila v Trstu. Melodični, alternativni rok benda iz Seattlea dobite na novem ploščku *Lightning Bolt*. Ravno tako iz Seattlea prihaja tudi skupina Alice in Chains, ki je maja izdala svojo peto ploščo *The Devil Put Dinosaurs Here*. Omeniti je treba tudi nove glasbene izdelke bendov Depeche Mode (*Delta Machine*), Nine Inch Nails (*Hesitation Marks*) in avstralskega glasbenika Nicka Cavea (*Push the Sky Away*). Kdor pa ima raje puščavski stoner rok, lahko pod božično drevesce položi prvenec Peace, kalifornijskega benda Vista Chino, ki ga sestavljajo nekateri bivši člani skupine Kyuss.

Poleg že omenjenih znanih bendov, je letos svoje plošče izdala marsikatera manj znana zasedba. Med najboljše spadajo gotovo Angleži Uncle Acid and the Deadbeats in njihov album *Mind Control*, ameriške skupine Melvins (*Tres Cabrones*), Orchid (*The Mouth of Madness*) in Black Rebel Motorcycle Club (*Specter at the Feast*) ter še nemški rokerji Samsara Blues Experiment in njihov zadnji album *Waiting for the Flood*.

Svetujemo: Queens of the Stone Age - *...Like Clockwork*
Vista Chino - *Peace*

NAŠA GLASBA

Za vse tiste, ki bi radi podprli številne lokalne glasbenike in bende, sledi serija ploščkov tržaških zasedb. Izreden uspeh je nedvomno doživel prvenec tržaškega kantavtorja Tonija Brune *Formigole*. Toni Bruna, ki je v zadnjih dveh letih nastopil tako v Italiji kot v tujini (Španija, ZDA ...), je za svoj prvi album izbral deset komadov, poje pa izključno v tržaškem narečju.

Zelo razvita je pri nas tudi rokarska scena, neodvisna glasbena založba Kornalcielo Records pa je gotovo med najbolj aktivnimi v Trstu in okolici. V naslednjih tednih bo na primer izšla ploščka 17 mlade punk n' roll zasedbe *Border Bastard*, založba, ki jo upravlja basist tržaškega benda Gonzales Mark Simon Hell, pa je letos priskočila na pomoč tudi drugim zasedbam. Stoner skupina *King Bravado* je januarja izdala svoj istoimenski prvenec, le mesec pred njo pa je »eksplozirala« rok benda *Black Mamba Rockexplosion*. Zanimiva je tudi glasbena kompilacija *Trieste Rock City*, ki jo sestavlja deset pesmi desetih različnih tržaških izvajalcev. Več informacij za nakup teh plošč dobite na spletni strani www.kornalcielo.wordpress.com. Med najbolj pričakovane plošče leta pa spada tudi prvenec alternative rock benda *Elbow Strike*. *Planning Great Adventures* je izšel konec leta za neodvisno založbo *Go Down Records*, nabavite pa si ga lahko v trgovinah *Blockbuster Village* (Ul. Oriani 5) in *Tecno Music* (Ul. Torre Bianca 39).

Svetujemo: Toni Bruna - *Formigole*
Elbow Strike - *Planning Great Adventures*

Bolj se čas odmika, jasnejša in bolj klena postaja vloga, ki jo je odigrala najzahodnejša strateško pomembna operativna enota na ozemlju Jugoslavije med narodnoosvobodilno vojno. Zаметki vojaško organiziranega upora z vizijo razvoja od gverile do kosanja z operacijami Zavezniških armad sežejo v avgust 1941. Takrat sta iz Ljubljane prišla v Trst in Gorico odposlanca osrednjega vodstva Osvobodilne fronte z nalogo, da se oborožen upor razširi iz osrednje Slovenije na ozemlje, ki ga je kraljevina Italija prejela v dar zaradi svoje odločitve, da izda med Veliko vojno svojega nemško avstrijskega zaveznika in preide na stran Antante.

Na Primorskem so bile taktično vojaške okoliščine težje zaradi nadzora, ki ga je italijanska država imela nad ozemljem že triindvajset let, zaradi gostih komunikacij in ker je slovensko mladino Kraljeva vojska ohranjala v nevednosti glede vojaških večšin z oblikovanjem Posebnih bataljonov in drugimi prijemi. Na drugi strani pa je bilo stanje duha zelo spodbudno zaradi dela, ki so ga opravile razne mladinske organizacije, med njimi najpomembnejši TIGR in Borba. Stjenkina četa na Krasu, Vojkova na Vipavskem in na Nanosu, Brkinska okrog Ilirske Bistrice so bile predhodnice prvega primorskega partizanskega bataljona Simona Gregorčiča, ki je bil ustanovljen 15. avgusta 1942 na Vodicaх nad Ozeļjanom. Jeseni je že nastal Soški odred.

Po Prvi konferenci KPS za Primorsko nad Rihemberkom, sedanjim Branikom, v začetku decembra 1942, je prišlo do splošne preureditve vojaške strukture in do nadaljnjega razmaha. Leta 1943 se je Italija začela majati do svoje kapitulacije septembra meseca. Ljudska vstaja na Goriškem je omogočila po dveh tednih Goriške fronte sestavo številnih večjih operativnih enot poleg oblikovanja zalednih struktur na področju obveščanja, sanitete, sodstva, tiska, preskrbe, tehničnih delavnic, prevozov in inženirskih delovnih enot. Očena Glavnega štaba za Slovenijo je tedaj bila, da je potrebno uravnovesiti moč odpora na celotnem ozemlju. Na Primorskem in Gorenjskem so pogoji obstajali, saj sta tu nastali dve diviziji. Z jugoslovenskega Vrhovnega poveljstva je prišlo dovoljenje in tudi oštevilčenje.

IX. Korpus je uradno obstajal od 21. decembra 1943 do 13. maja 1945, ko je tedanji načelnik štaba sporočil poveljstvu 4. Armade, da je poveljstvo razpuščeno. Deloval je torej 509 dni, bojeval pa se je 499 dni do 3. maja 1945. Zadnji spopadi so potekali v Gorici in Trstu. Okoliščine nemške okupacije, v katerih se je znašel IX. Korpus, niso bile podobne onim v letu 1941. Nemška vojska je mogla zasesti le velika mesta in osnovne komunikacijske žile, vse ostalo pa je bilo osvobojeno ozemlje pod relativnim nadzorom partizanskih sil. Na drugi strani sta bili vojaška moč in odločenost nemškega osvoboditelja neprimerno močnejši od italijanskega, če izvzamemo 2. italijansko ofenzivno poletje 1942 na Dolenjskem. Nemške ofenzive na operativnem ozemlju Korpusa so bile strah vzbujajoči vojaški načrti tedaj najmočnejše armade na evropskih tleh, če deloma izvzamemo Rdečo Armado. Nemška živa sila se je od decembra 1943 do februarja 1945 potrojila od 23.549 vojakov na 74.114, enako velja za število postojank: od 114 na 325.

Najbrž ni primera v sodobni evropski zgodovini, da bi v okupacijskih razmerah nastala na strateško pomembnem ozemlju, kot je območje med alpskim visokogorjem in morjem, tako velika in tako organizirana vojaška enota. V njegovem sestavu je bilo decembra 1943 okrog 6.000 borcev, februarja 1945 pa 12.660. Razmerje sil je bilo v sovražnikov prid za 1:5,8. Pod njegovim poveljstvom so se borile proti partizanom italijanske, kozaške, četniško srbske, nedičevske in slovenske kvizlinške enote.

Korpusovo operativno ozemlje je segalo od Julijskih Alp do Jadranskega morja vključno z zahodno Koroško in Beneško Slovenijo. Vanj so sodile premične brigade in krajevno suvereni

VČERAJ JE POTEKLO 70 LET OD USTANOVITVE SLAVNE PARTIZANSKE ENOTE

IX. Korpus NOV in POS za obrambo Primorske

ALDO RUPEL

odredi. Operativno ozemlje je ob koncu vojne bilo del poslednje obrambe nemškega rajha, kajti vredno je poudariti, da je bil deveti edini Korpus v okviru Jugoslovske armade, ki se je ves čas obstoja bojeval na ozemlju, ki je bilo formalnoopravno sestavni del ozemlja agresorskih držav Italije in Nemčije. S svojimi ofenzivnimi posegi je sovražniku oteževal, včasih celo zelo oviral prehod iz Italije v Srednjo Evropo, na Balkan in Podonavje. Takšen ofenzivni primer je petdnevni napad na Bohinjsko progo v Baški grapi, ali sredi zime prodor v Vipavsko dolino in Kras ali napad na Železnike. Med velike vojaške taktične poteze s humanitarno vsebino pa sodi prenos 104 težkih ranjencev iz bolnišnic „Franje“ in „Pavle“ na Notranjsko, od koder so jih prepeljali v Južno Italijo. Nemočne ranjence je nosilo in spremljalo z varovanjem bokov in čela kolone več kot 3.000 borcev, dokler jih niso na drugi strani železniške proge Trst – Ljubljana izročili tovarišem VII. Korpusa.

Sovražnik je v zadnjih mesecih vojne spoznal, da si mora zavarovati komunikacije, da si omogoči umik z Apenninskega in Balkanskega polotoka. Naše Primorje je bilo glede tega ključnega pomena. Zato ni le povečal števila enot in vojaštva, temveč tudi dobro izdelanih milo rečeno očiščevalnih potez, ki so bile v pravem pomenu besede ofenzive, saj so trajale po teden dni in več. Znamenita so postala imena poskusov uničenja jadra narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem in Gorenjskem: Partisanenwoche, Rübzahl, Rübzahl II, Frühlingsanfang in Winterende. Res je, da so spopadi v teh ofenzivah hudo načeli nekatere partizanske brigade, a nobena ni doživela tako uničujočih porazov, da bi jo morali razpustiti. Hude so bile tedanje zimske razmere, pomanjkanje hrane veliko, prav tako streliva in srednje težkega orožja. Težko orožje itak ni bilo umestno za razmere gorenjskih vzpetin, Cerkljanskega, Trnovskega gozda in tedaj še zelo golega Krasa, ko je bilo nujno bliskovito premikanje. Sicer pa je bilo vseh ofenzivnih operacij vsaj štirinajst z namenom, da korpusove enote uničijo ali vsaj potisnejo na planinska območja in tako zavarujejo cestne iz železniške povezave med Alpami in Jadrantom.

Med zadnjo ofenzivo zasede za odvzem orožja in streliva niso bile učinkovite, ker je sovražnik potrojil svojo budnost. Zavezniška pomoč pa je zadnje mesece začela pešati. Prvo manjšo pošiljko je Zavezniško poveljstvo za Sredozemlje poslalo že junija, julija in avgusta 1943. Na koncu pa so se pojavljali znaki drugačnih interesov in načrtov. Hladna vojna in z njo povezane specialne dejavnosti se niso začele po zaključku vojaških operacij in podpisu premirja 9. maja 1945, temveč mnogo prej. Na severovzhodu Italije so novo igro na šahovnici postavljale službe Angleške kraljeve vojske. Italijanske 'bele partizane' so na primer uspeli prepričati, naj se pozimi vrnejo na domove in naj čakajo na toplejše vreme (sic!) za nadaljevanje upora.

Ni bila samo Sovjetska zveza v Vzhodni Evropi ljubosumna na primat osvoboditve, da bi lahko diktirala vojno ureditev. Enako je veljalo v Zahodni Evropi za Angleže in Američane. Kot pri potresnih sinklinah pa se napetosti geometrijsko povečujejo na interesnih mejah. Tito že itak ni pristal na logiko „fifty – fifty“, poleg tega pa je prav Primorska (ali Venezia Giulia) s Tržaškim zalivom in pristaniščem postala privlačna prestižna in strateška poslastica. Dokaz za ribarjenje v kalnem? Po umiku če-

Na fotografijah: desno partizanska kolona v Trnovskem gozdu; desno spodaj partizani IX. korpusa v goriškem Raštelu 2. maja 1945; spodaj poslušanje recitacij med pohodom

tniških enot čez Sočo, potem ko sta jih Škofjeloški odred in Prešernova brigada po spopadu na Severni postaji preganili iz mesta, so jim Angleži dovolili prosto in oboroženo gibanje na desnem bregu Soče (na primer v vaseh do Krmina), ker so se naenkrat prelevili iz nemških sodelavcev v možno oboroženo silo, ki bi pomagala potisniti IX. Korpus in IV. Armado do Postojnskih vrat in čez. Igra je bila – kot vse takšne – zelo umazana in v njej je poniknil (tudi po nedolžnem) marsikateri obveščevalec, dvojni ali speči agent...

Sestava Korpusa je bila zelo razčlenjena. Imel je tri divizije: 30., 31. (na osnovi oštevilčenja divizij Jugoslovske Armade, ki jih je ob koncu vojne imela 52 s približno 800.000 borci) in italijansko furlansko divizijo Garibaldi Natisone. Prva je imela štiri brigade, v njenem sestavu je bila tudi italijanska udarna brigada Triestina d'assalto poleg Gregorčičeve, Bazoviške in Kosovelove, druga in tretja pa po tri brigade: Gradnikova, Prešernova in Vojkova ter Buozzičeva, Picellijeva in Gramscijeva. Dodati je potrebno šest bataljonov za zaščito, zvezo in gradnjo objektov. Njen del je bila tudi samostojna brigada Vojske državne varnosti. Dodati je treba nekaj odredov, enote teritorialnih operativnih štabov, enote poveljstev vojnih oblasti, minerske čete, mornariški odred, zaščito bolnišnic, delavnic, skladišč in poveljstev, razvejano in učinkovito kurirsko mrežo, posebej beneški in rezijanski bataljon, topniški divizion. V kolektivni zavesti je upravičeno mnogo pripovedi in spominov o pomanjkanju, prenočevanju v snegu, neprespanih nočeh, lakoti, umikih,

skratka neobgljenostih. Je pa Korpus imel tudi izbrane enote, ki niso imele ničesar zavidati zavezniškim komandosom, kakršne smo videvali v ameriških filmih. Takšen je bil Udarni bataljon 31. divizije.

Dokaz o organiziranosti te vojaške enote je na primer točen pregled prav sestave, oboroženosti in celo količin posameznega streliva. Ob upoštevanju včasih frontalnega napada na postojanke in komunikacije, nato že umikov in hitrih manevrov, včasih izogibanje hajkam in jurišem iz obroče, kar je povzročalo padle in ranjene ter 'razhajkance', so števila povsem verodostojna. Povsem svojstveno za takšen način bojevanja je bilo dejstvo, da je včasih po zaključenem spopadu 'zmanjkala' četrтина borcev, a je enota po dveh dneh bila spet v polni bojni sestavi in pripravljenosti. Eno je pač dezerterstvo, drugo gverilsko vojskovanje po načelu iznajdljivosti, razpršitve in koncentracije sil.

Zgodovino pisje razpolaga s podrobnimi podatki. 30. aprila je Korpus štel 6.365 borcev, a v njem še ni bilo italijanske divizije. 1. oktobra 1944 je vseh borcev bilo 9.501, prav tako še ni bilo divizije Garibaldi Natisone, 31. januarja 1945 pa 11.840 borcev vključno z garibaldinci. Vmes je seveda precej borcev padlo. Še zadnji podatek pred zaključnimi boji: 28. februarja 1945 je vseh borcev bilo 12.660 (297 žensk). Razpoložljiva števila se tičejo posameznih enot do telefonistov in bolničarjev. Obstajajo tudi podatki o dejansko prisotnih in o borcih v bolnišnicah, na tečajih in posebnih zadolžitvah. Vse je znano o starostni sestavi, a to besedilo bi z tolikšnim navajanjem

postalo težko prebavljivo. Največjo ognjeno moč je Korpus zmogel februarja 1945 z 42 različnimi topovskimi cevmi, 22 protitankovskimi puškami, 82 mitraljezi, 470 puškomitraljezi, 1.004 brzostrelkami 4.887 puškami in 995 pištolami. Ročnih bomb je bilo 9.196.

Korpusova taktika se je osnovala na načelu teritorialnega boja brigad in divizij ob dejavnosti odredov in drugih enot na celotnem predvidenem operativnem ozemlju. Tudi v vaseh in mestih. Moči so se osredotočale in razprševale. Za uničenje korpusovega jadra je sovražnik organiziral v zimi leta 1945 največjo operacijo. Kljub njeni silovitosti in hudim izgubam, ki bi bile manjše, če bi enote razpolagale z več streliva in avtomatskega orožja, je Korpus ohranil svojo udarno moč. V sklepnih bojih je osvobodil celotno slovensko ozemlje do narodnostne meje v Laškem in v Furlaniji.

Enote IX. Korpusa so sodelovale pri osvoboditvi Čedad in Vidna, kjer jih je čakalo bridko presenečenje: italijanski kolaboracionisti so paradirali ob prazniku zmage in osvoboditve skupaj z enotami partizanske divizije Osoppo. Vsekakor ima Korpus zaslug, da je bistveno prispeval k pripojitvi Slovenskega Primorja k Sloveniji. Ne smemo zanemariti, kaj šele pozabiti, vloge IV. Armade, a med povojnimi pogajanjimi bi zahodni zavezniki pod pritiskom prej sovražne, nato pa lojalne Italije, sicer pa tudi sami povsem prepričani, da Jugoslavija ne sme dobiti Trsta in Gorice, kaj lahko očitati, da gre za enote iz notranosti Jugoslavije. Za gorenjsko primorsko Korpus pa so točno vedeli, kako je sestavljen in kakšno vlogo je imel v evropskem uporu.

Progetto "Carso 2014+"

Prosegue la proposta di itinerari sui luoghi della Grande Guerra. Dopo quelli relativi al Parco tematico di Monfalcone e al Sacrario di Redipuglia e al Colle Sant'Elia, è la volta dei percorsi sul Monte San Michele zona Sacra, San Martino del Carso e Gorizia.

Valorizzare il Carso goriziano come luogo storico, culturale e monumentale, legato alle vicende della Prima guerra mondiale, ma anche come territorio in cui si fondono elementi unici del paesaggio, di flora e di fauna, turistici ed enogastronomici, è quanto si propone "Carso 2014+", progetto voluto già dal 2008 dalla Provincia di Gorizia e in cui il "2014" si rifà al centenario dello scoppio della Grande Guerra, mentre il "+" rappresenta l'impegno a proseguire in quest'opera di valorizzazione anche oltre il prossimo anno.

Un progetto di promozione del turismo storico, culturale e naturalistico, che realizzerà, all'interno dei siti militari e dell'intero territorio del Carso Goriziano, un vero e proprio museo all'aperto, dove sarà possibile vedere, capire e riflettere su quello che successe cent'anni fa nella storia europea, ammirando allo stesso tempo un ambiente naturale particolarmente suggestivo.

Carso 2014+ è un progetto della Provincia di Gorizia, che mette assieme - grazie a un protocollo d'intesa - anche la Regione Friuli Venezia Giulia, la CCIAA di Gorizia, il Commissariato Generale per le Onoranze ai Caduti in Guerra e i Comuni carsici, vale a dire Fogliano Redipuglia, Monfalcone, Sagrado, Doberdò del Lago, Savogna d'Isonzo - Občina

Sovodnje ob Soči, Ronchi dei Legionari, oltre a numerose associazioni. Un accordo in cui tutti i sottoscrittori si sono impegnati per nove anni a svolgere tutte le attività di riqualificazione del territorio carsico, con la regia della Provincia di Gorizia. Allo sforzo dell'ente pubblico, si aggiunge anche quello dei privati, in particolare nel settore dell'agroalimentare e della vitivinicoltura.

Monte San Michele - Zona Sacra

Il Monte San Michele è il monte più alto del Carso Goriziano e venne conquistato, da parte delle truppe italiane, nell'agosto del 1916. Ai piedi della balconata, dalla quale i soldati austro-ungarici dominavano la valle dell'Isonzo e tenevano sotto controllo la città di Gorizia, si trova la prima linea italiana sulla quale i reparti austro-ungarici liberarono i gas mortali all'alba del 29 giugno 1916. Il Museo all'aperto del Monte San Michele, nel cuore del Carso isontino, propone un suggestivo itinerario tra storia e natura. Grazie ad un percorso facile e adatto a tutti, si possono scoprire le strutture ed i monumenti costruiti tra le quattro cime di questo rilievo carsico risalenti alla Grande Guerra. Delle cannoniere del Carso - la galleria della III Armata è quella più conosciuta e nota turisticamente. È posizionata sotto la cima 3 del Monte San Michele, con l'ingresso accanto al museo storico, che ricorda le prime battaglie della Grande Guerra.

Informazioni: sempre aperto

Come arrivare: Sagrado, Via Zona Sacra

Logistica: Parcheggio per automobili e corriere nel piazzale antistante il museo

Sentieri: sentiero CAI 73/76

Difficoltà: turistica

Durata dell'escursione: Da 1 a 4 ore (a seconda del percorso scelto) È consigliabile essere muniti della cartina Tabacco 047.

Attrezzatura: Calzature robuste, pantaloni lunghi, scorta d'acqua, pila per visitare le caverne.

Periodo consigliato: tutto l'anno

Info: I.A.T Ufficio di Informazioni e Accoglienza turistica di Fogliano Redipuglia Via III Armata, 54 - 34070 Fogliano- Redipuglia (GO)
Tel. 0481 489139- 346 1761913
info@prolocofoglianooredipuglia.it

Progjet "Cjars 2014+"

E va indenant la propueste di itineraris sui lûcs de prime vuere mondiâl. Dopo chei dal Parc Tematic di Monfalcon e chel dal Sacrari di Redipueie e de Mont di Sant Elie, i tocje ai percors su la Mont di San Michêl te Zone sacre, San Martin dal Cjars e Gurize.

Valorizâ il Cjars gurizan come lûc storic, culturâl e monumentâl, peât ai fats de prime vuere mondiâl, ma ancje un teritori dulà che si fondin elements unics dal paisaç tant che flore, faune adun cun chei turistics e enogastronomicis, chest al è ce che al ven proponût di "Cjars 2014+", progjet che la Provincie di Gurize e veve volût cun fuarce za dal 2008, il "2014" che si cjate tal non al rimande al centenari dal inizi de prime vuere e il "+" al rapresente l'impegn a lâ indenant cun cheste opare di valorizazion no dome vie pal prossim an, ma ancje daspò.

Un progjet di promozion dal turisim storic, culturâl e naturalistic che al realizarà, tai sìts militars e in dut il teritori dal Cjars Gurizan, un museu tal viert dulà che si podarà viodi, capì e pensâi sore a ce che al è sucedût cent agns indaûr te storie europeane, gjoldint tal stes timp di un ambient naturâl pardabon suggestif.

Cjars 2014+ al è un progjet de Provincie di Gurize che al met adun - in graciis di un protocol di intese - ancje la Region Friul - Vignesie Julie, la CCIAA di Gurize, il Comissariât Gjenerâl pes Onorancis ai Muarts in Vuere e i Comuns dal Cjars: Foian Redipueie, Monfalcon, Segrât, Doberdò, Savogne, Roncjis di Monfalcon, parie cuntune vore di associazions. Un pat là che ducj i firmataris si son impegnâts par nûf agns a fâ dutis lis ativitâts di ricualificazion dal teritori dal Cjars, sot la regjie de Provincie di Gurize. Al sfuarç dal ent public si zonte ancje chel dai privâts, in particolâr chei dal setôr agroalimentâr e de vitivinicoltura.

Mont di San Michêl - Zone Sacre

La Mont di San Michêl e je la mont plui alte dal Cjars Gurizan e e fo concuistade, par man des trupis talianis, tal Avost dal 1916. Ai pîts de loze, di dulà che i soldats austro-ongjarès a dominavin la vâl dal Lusinc e a tignivin sot control la citât di Gurize, si cjate la prime linie taliane dulà che i reparts austro-ongjarès a molarin i gas mortâi sul cricâ dal di dai 19 di Jugn dal 1916. Il Museu tal viert de Mont di San Michêl, tal cûr dal Cjars lisuntin, al propon un suggestif itinerari jenfri storie e nature. In graciis di un percors facil e adat a ducj, si puedin scuvierzi lis struturis e i monuments fats sù tra lis cuatri cimis di chest rilêf dal Cjars che a rimontin ae prime vuere mondiâl. Des canonieris dal Cjars - la gallerie de III Armata e je chê plui cognossude e nomenade dai turiscj. E sta sot la cima 3 de Mont di San Michêl, cuntun ingrés dongje dal museu storic che al ricuarde lis primis batais de prime vuere.

Informazioni: Simpri viert

Cemût rivâ: Segrât, Via Zona Sacra

Logistiche: Parcheggio pes machinis e corieris tal plaçâl devant dal museu

Trois: troi CAI 73/76

Difficoltà: turistiche

Durade de cjaminade: Di 1 a 4 oris (al dipent dal percors sielt) - Si conseè di vè la

cjartine Tabacco 047

Furniment: Scarpis fuartis, braghessis lungjis, aghe, pile par vistâ i landris.

Stagjon conseade: Dut l'an

Info: I.A.T Ufficio di Informazioni e Accoglienza turistica di Fogliano Redipuglia - Via III Armata, 54 - 34070 Fogliano- Redipuglia (GO)
Tel. 0481 489139- 346 1761913
info@prolocofoglianooredipuglia.it

Debela griža - Spominsko območje

Debela griža je najvišja vzpetina goriškega Krasa, ki jo je italijanska vojska zavzela avgusta leta 1916. Ob vznôžju terase, s katero je avstro-ogrska vojska nadzirala Soško dolino in Gorico, se nahaja strelski jarek prve italijanske obrambne linije, kjer je 29. junija 1916 avstro-ogrska vojska prvič uporabila smrtonosni plin. Muzej na prostem na Debeli griži, v osrčju goriškega Krasa, nudi zanimivo pot ob prepletanju zgodovine in narave. Pot je lahka in primerna za vse, obiskovalci lahko odkrijejo zgradbe in spomenike, ki so bili zgrajeni med štirimi vrhovi te kraške vzpetine še v času prve svetovne vojne. Možen je tudi ogled topniškega rova Tretje armade, ki se nahaja pod 3. vrhom Debele griže, vhod je ob zgodovinskem muzeju, ki ohranja spomin na prve bitke v prvi svetovni vojni.

Informacije: vedno odprto

Dostop: Zagraj, ulica Zona Sacra

Logistika: parkirni prostor za avte in avtobuse ob muzeju

Poti: pot CAI 73/76

Zahtevnost: turistična

Trajanje: od 1 do 4 ure (glede na izbrano pot), priporočljiva je uporaba karte »Tabacco 047«

Oprema: primerna pohodniška obutev, dolge hlače, primerna zaloga vode in svetilka za ogled kavern

Najprimernější čas obiska: celo leto

Informacije: I.A.T Ufficio di Informazioni e Accoglienza turistica di Fogliano Redipuglia
Ulica III Armata, 54 - 34070 Foljan - Redipuglia (GO)
Tel. 0481 489139- 346 1761913
info@prolocofoglianooredipuglia.it

GORICA - Upraviteljica prostorov bo Narodna in študijska knjižnica

Januarja uradna predaja ključev Trgovskega doma

Narodna in študijska knjižnica (NŠK) bo uradno postala upraviteljica obnovljenih pritličnih prostorov goriškega Trgovskega doma v petek, 10. januarja, ko bo potekala slovesnost z obrednim rezom traku ob prisotnosti deželnih odbornikov Francesca Peronija in Giannija Torrentija. Na slovesnosti bodo podpisali konvencijo, s katero bo prišlo do prenosa obnovljenih pritličnih prostorov z dežele na NŠK.

V začetku decembra so v Trgovskem domu gostili slovenskega predsednika Boruta Pahorja in deželno predsednico Deboro Serracchiani. Takratno srečanje je privedlo do Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, ki bo po statutu v Trgovskem domu imelo svoj sedež, vendar ni šlo za uradno odprtje prenovljenih prostorov, ker NŠK dejansko še ni bila pristojna za njihovo upravljanje. Do novega prazničnega trenutka, ki ima tudi velik simboličen pomen, bo zato prišlo 10. januarja (predvidoma ob 15. uri), ko bodo goriški Slovenci spet tudi uradno postali upravitelji tega dela Trgovskega doma. Na dogodek bodo povabili župane Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe, predstavnike slovenskih organizacij in goriških ustanov. »Istočasno delamo na tem, da čim prej pridobimo vogalne prostore v pritličju Trgovskega doma. V stiku smo z deželnimi funkcionarji in z deželnim ravnateljem državne domene, s katerimi urejemo dokumentacijo za prenos s države na deželo. Posledično bo stekla obnova vogalnih prostorov, tako da računamo, da se bo NŠK vanje vselila pred koncem leta 2015,« pravi Livio Semolič, koordinator komisije za Trgovski dom in podpredsednik uprave NŠK; po njegovih besedah vzporedno potekajo obnovitvena dela za pridobitev prostorov za potrebe goriške državne knjižnice v dvorani Petrarca, ki naj bi se zaključila ravno tako leta 2015, ko bo potekala 150-letnica rojstva Maxa Fabianija. »Že pripravljamo stalno razstavo o Fabianiju v sodelovanju z goriško arhitekturno fakulteto, s skladom Max Fabiani iz Štanjela, z goriškim umetnostnim zavodom Max Fabiani in še z nekaterimi ustanovami,« pravi Semolič in zagotavlja, da si prizadevajo za čim prejšnji začetek kulturnih dejavnosti v obnovljenem Trgovskem domu. »S postopnim opremljanjem prostorov se bodo začele tudi razne dejavnosti, od razstav do predstavitev knjig in drugih srečanj. V začetnem obdobju NŠK ne bo uspela imeti stalno nekoga v Trgovskem domu; na to bo treba počakati do dokončne selitve v Trgovski dom,

Obnovljeno pritličje

do česar bo kot rečeno prišlo po obnovi vogalnih prostorov leta 2015,« pravi Semolič in razlaga, da bodo po selitvi tradicionalne knjižničarske dejavnosti obogatili s kulturno in tudi turistično info-točko. Na voljo bodo informacije o vseh pobudah in dejavnostih Slovencev v Italiji, hkrati pa tudi o tem, kar se še zlasti na kulturnem področju dogaja v Sloveniji. Trgovski dom bo tako kraj srečevanja in hkrati promocije - tudi tega, kar se dogaja v Sloveniji. Marsikatero zanimivo zamisel za obogatitev vsebin Trgovskega doma so si po Semoličevih besedah zabeležili na odprtju multimedijskega muzeja SMO v Špetru; beneški inovativni pristop promocije slovenske prisotnosti v naših krajih želijo prenesti tudi v Gorico. (dr)

DOBERDOB - Občinski sklep

Aktov in pisem ustanov ne bodo več dostavljali

Župan: »Naši uslužbenci so preobremenjeni, da bi delali še za druge«

»Naši uslužbenci so preobremenjeni, da bi delali še za druge.« Doberdobski župan Paolo Vizintin je tako utemeljil vsebino sklepa, ki ga je občinski odbor na njegov predlog soglasno odobril. V dokumentu piše, da občina Doberdob praviloma ne bo več dostavljala na dom pisem in uradnih aktov, ki jih javne uprave, državne službe in podjetja pošiljajo občanom. To bo počenjala le v primeru, ko bo pošiljatelj dokazal, da se ne more posluževati poštne storitve, elektronske pošte z digitalnim certifikatom ali drugih storitev.

»Nekatere ustanove, kot so Equitalia, Anas ipd., se za dostavljanje aktov občanom naslanjajo na občine. To je seveda dodatno breme za občine, ki se že soočajo s pomanjkanjem osebja, rezi in dru-

gimi težavami. Zato sem preveril, ali je dostavljanje pisem drugih ustanov sploh v naši pristojnosti: ugotovil sem, da razen v nekaterih primerih občine niso primorane dostavljati pisem,« je pojasnil doberdobski župan, ki je po preučitvi zakonov dal nemudoma sestaviti besedilo sklepa. »Sklenili smo, da ne bomo dodatno bremenili naših uslužbencev, če to ni nujno potrebno in nismo za to pristojni. Preprosto nimamo dovolj osebja, da bi lahko delali še za druge. Naša redarka ima kar nekaj dela: če dostavlja pisma, ima manj časa za izvrševanje drugih, pomembnejših zadolžitvev,« je zaključil Vizintin.

Svoj sklep je občina Doberdob naslovila tudi na ostale občine v FJK in na pokrajinske urade agencije za prihodke v Gorici, Vidmu, Trstu in Pordenonu.

TRŽIČ - Odprli obnovljene rimske terme

Topla voda spet priteka

Zadovoljstvo krajevnih upraviteljev in investorjev, skeptičnost domačinov glede turistične privlačnosti

Toplo vodo iz tržiškega podzemlja spet izkoriščajo v zdravilne namene, kot so počenjali Rimljani v davnih časih, ko je Tržič obiskala celo rimska cesarica Livija. Sredi tržiške industrijske cone so včeraj slovesno odprli in predali namenu prenovljene rimske terme, ki so bile zaprte in zapuščene celih osemindeset let.

»Po osmih letih dela in sodelovanja med zasebniki in javnimi upravitelji smo speljali do konca toliko pričakovani projekt. V naši termah je voda res termalna, zato se zahvaljujem vsem svojim predhodnikom, ki so si želeli, da bi zapuščen objekt vrnili mestu,« je med včerajšnjo svečanostjo poudarila tržiška županja Silvia Altran, medtem ko je v imenu zasebnih investorjev spregovoril poverjeni upravitelj gradbenega podjetja Ici Coop in podpredsednik družbe Terme romane Davide Zanuttini, ki se je zahvalil številnim načrtovalcem in delavcem, po zaslugi katerih so obnovo term uspešno speljali do konca. Na odprtju je bil prisoten tudi predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki je opozoril, da se je zgodba o obnovi rimskih term začela že pred dvajsetimi leti, ko so prvi krajevni upravitelji začeli sanjati o njihovi obnovi. Deželno vlado je predstavljala odbornica Sara Vito.

V novih termah bodo zagotavljali možnost zdravljenja kroničnih in degenerativnih bolezni, rehabilitacijo in talasoterapijo. Topla voda, ki jo iz podzemlja črpajo pri 36 stopinjah Celzija, koristi za živčni sistem, krvni obtok, kožo, bronhije. Začetno bodo vse zdravstvene storitve proti plačilu, v roku nekaj mesecev bodo podpisali tudi konvencijo z zdravstvenim podjetjem. Tržiška občina je obnovi rimskih term namenila 1,2 milijona evrov, 1,5 milijona

Topla voda priteka iz podzemlja (zgoraj), prerez traku (spodaj)

BONAVENTURA

evrov je prišlo z dežele, 2,5 milijona evrov je pristavilo podjetje Terme Romane. Konzorcij za razvoj tržiške industrijske cone je ob termah zgradil parkirišče s petinštridesetimi mesti, tako da je obnova objekta skupno stala okrog šest milijonov evrov. Rimske terme se kot znano nahajajo sredi tržiške industrijske cone, zaradi česar marsikdo v Tržiču dvomi, da bodo privlačile tudi turiste. Ob termah ni hotelov, kjer bi prebivali obiskovalci term, pač pa industrijske hale podjetij, ki se večinoma ukvarjajo z ladjedelništvom in navtiko. Uspešnost term bo torej večinoma odvisna od kakovosti zdravstvenih storitev, ki jih bodo v njih zagotavljali.

Kulturni center
Lojze Bratuž

Združenje cerkvenih
pevskih zborov

sestava slovenskih organizacij

Koncertna sezona 2013/2014

BOŽIČNI KONCERT

W. A. Mozart – Krönungsmesse
Slovenske božične pesmi

Mojca Milič, sopran
Luca Dordolo, tenor
MePZ Hrast, MePZ L. Bratuž
Orkester ArsAtelier Silvan Kerševan
Hilarij Lavrenčič, dirigent

Martina Kocina, alt
Giuliano Pelizon, bas
OPZ Veseljaki, MIPZ E. Kovel

Kulturni center Lojze Bratuž
Ponedeljek, 23. decembra 2013, ob 20.30
Petek, 27. decembra 2013, ob 20.30

Predprodaja vstopnic
na tel. št. 0039 0481 531445
ali po e-mailu kcl.bratur@libero.it

SOVODNJE - Sklad Dorče Sarđoč

S petimi tisočinkami so nagradili dvanajst zaslužnih študentov

Skoraj 400 davčnih zavezancev je s prispevkom petih tisočink skladu Dorče Sarđoč omogočilo, da je dvanajst zaslužnih mladih pripadnikov slovenske narodne skupnosti prejelo lepo božično darilo. V četrtek so v dvorani Zadrúžne banke v Sovodnjah izročili štipendije za šolsko leto 2013-2014, ki jih podeljuje sklad Dorče Sarđoč.

»Letos smo podelili dvanajst štipendij v skupni vrednosti 13.500 evrov,« pojasnjuje Boris Peric, predsednik sklada Dorče Sarđoč, ki so ga pred dvajsetimi leti ustanovili s Sarđočevo zapuščino, da bi pomagali potrebnim in zaslužnim študentom ter da bi seveda tudi ohranjali spomin na

tigrovca, antifašista, obsojenca na drugem tržaškem procesu in sploh velikega slovenskega domoljuba. Peric pojasnjuje, da so s prispevki petih tisočink nabrali okrog dvanajst tisoč evrov, ostali del zneska pa so krili z drugimi donacijami. »Za štipendije je prispeval tudi Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu,« razlaga Peric in se seveda zahvaljuje vsem, ki so pet tisočink namenili skladu Sarđoč.

Med četrtkovo slovesnostjo v Sovodnjah so izročil šest štipendij, vrednih po 500 evrov, učencem dvojezične osnovne šole v Špetru; prejeli so jih Ilenia Iod, Aleksandra Baguini, Giulio Dren Zanon, Sara

Na podelitvi nagrad v Sovodnjah

Finetti, Ivan Filipov in Valentino Petrin. Pet štipendij v znesku 1500 evrov so pa prejeli univerzitetni študentje Giada Giuntoli, Erika Tomsič, Alenka Goruppi, Tina Kralj in Matia Ferletic. Štipendijo za podiplomsko izobraževanje, vredno tri tisoč evrov, je nazadnje prejela Helena Pertot.

Dorče Sarđoč je bil prepričan, da je za krepitev in ohranjanje čuta narodne pripadnosti zelo pomembna ravno izobrazba. »V boj proti tem krivicam ne moreš kot kmečki fant, ampak se moraš izobraziti, nekaj moraš postati,« je trdil in spodbujal mlade, naj študirajo.

GORICA - Jezikovne »prigode« z večjezičnega območja

Bila so slovenska voščila

Vsako leto pred decembrsko januarjskimi prazniki sredi Travnika dvignejo božično drevo - novoletno jelko. Okrasijo jo s svetlečimi trakovi in lučkami; občasno je v desetletjih občinska uprava namestila tudi pisane voščilnice. V zadnjem obdobju pa sploh ne. Verjetno gre za varčevanje, a menimo, da je sedanje sporočilo vseeno dovolj zgovorno.

Na večjezičnem območju se vselej postavlja vprašanje, katere jezike upoštevati. Vsi smo občutljivi na javno izražanje mestne identitete. Če napisov ni, tudi odzivov ni. Kako je bilo to v preteklosti? Ponujamo fotodokumentacijo izpred sedemintridesetih in tridesetih let.

Najprej je voščilnica bila samo v italijanski. V obdobju leve sredine na vsedržavni in krajevni ravni se je decembra leta 1976 (za leto 1977!) pojavilo tudi slovensko voščilo. Posledice so vidne na enem od posnetkov. Vandali so bili dejavni ponoči.

Naslednje leto se je družbeno zavzeti Saverij Rožič, sicer Števerjanec po rodu, a s stalnim bivališčem v Gorici, pravočasno odzval na odločitev goriške občine, da ne namesti slovenskega napisa z voščili. Z znanci in prijatelji iz Gorice, Pevme, Števerjana, Podgore in Štandreža je zbral 50.000 lir, s katerimi so izdelali slovensko tablo in jo družno z nekaj desetimi drugih občanov namestili pod drevesno krošnjo. Javnih protestov ni bilo. Je pa občinska uprava naslednje leto »utopila« slovenski

Postavitev napisa decembra 1977 na pobudo slovenskih občanov; udeležilo se je nekaj desetih ljudi ARHIV S.R.

Na Travniku uničen slovenski napis decembra 1976 ARHIV S.R.

napis z dodatkom nemškega, furlanskega, angleškega in francoskega. Tudi v redu! Kot smo navedli, sedaj že dolgo ni nobenega.

Sedem (pravilna številka) let kasneje se je pripoved s slovenskim napisom ponovila, a ne več na Travniku, temveč na južnem vohu v mesto tik pred cestno železniškim podvozom. Pod veliko jumbo vo-

ščilnico so isti akterji - v naletu navdušenja, ki je nastalo maja meseca 1984 na manifestaciji na Travniku - dodali slovenski napis, in sicer ne na skrito - ponoči -, kot je natočeval večinski mestni dnevnik oziroma so se zgražali člani in vodstveni organi tedanje neofašistične stranke MSI. Posnetek jasno kaže, da je sijalo sonce! (ar)

Fotografiranje pri belem dnevu pred dvojezičnim napisom ob vstopu v mesto pred železniškim podvozom decembra 1984 ARHIV S.R.

Nočjo uplinjevalnika

Posoški odbor proti premogu nasprotuje načrtu skupine podjetnikov, ki si prizadevajo za gradnjo uplinjevalnika v trziški industrijski coni. Po mnenju članov odbora je treba v termoelektrarni podjetja A2A res sežigati zemeljski plin, vendar ga je treba dobavljati iz plinovoda; leta je speljan le kilometer stran od termoelektrarne.

Nagradili tri izložbe

Združenje InCorso je na osnovi natečaja izbralo tri najlepše izložbe s korzov Italija in Verdi v Gorici. Po mnenju žirije, ki so jo sestavljali dijaki umetnostnega liceja Max Fabiani, je najlepša izložba pripravila trgovina Dolce Idea, omembe vredni pa sta še izložbi bara Posta in parfumerije Boris Club.

Rezervat po televiziji

Na deželnem programu tretje mreže RAI bodo danes ob 10.20 predvajali prvo iz niza oddaj z naslovom »Colori«, ki jih posvečajo odkrivanju Furlanije-Julijske krajine. Oddaja bo posvečena rezervatu Prelosnega in Doberdobskega jezera; spregovorila bosta botanik Livio Poldini in Aila Quadracci iz centra Gradina.

Koncert na Travniku

Na goriškem Travniku bo jutri ob 19. uri koncert, na katerem bodo Rossinijeve, Brahmsove in Verdijeve skladbe izvajali zbori Seghizzi iz Gorice, Lorenzo Pelosi iz Fiumicella ter pianista Adriano Cirillo in Filippo Terni. S tem se bodo spomnili vezi, ki jih je Gorica nekdanje imela z Dunajem in Parizom.

ČEPOVAN

»Mihajlo pomeni vez«

V počastitev 95-letnice rojstva narodnega heroja Azerbajdžana in slovenskega partizana Mehdiya Husejn-zadeja Mihajla so včeraj na pokopališču v Čepovanu odkrili njegovo prenovljeno grobnico. Slovesnosti se je udeležila vladna delegacija Azerbajdžana, ob njej še člani azerbajdžanskega parlamenta, azerbajdžanski veleposlanik, župan mesta Oguz in sorodniki Mihajla. Zbrane je nagovoril tudi slovenski obrambni minister Roman Jakič. Spomnil je na zgodovinsko vlogo Mihajla, ki je vedno pomenil tudi vez in prijateljstvo med slovenskim in azerbajdžanskim narodom. »To prijateljstvo zori že dolga leta in je vedno bolj zlahatno,« je poudaril minister. Goriška je še posebej povezana z Azerbajdžanom, saj so v Šempasu uredili muzej v spomin na Mihajla, v Novi Gorici pa je nastalo društvo slovensko-azerbajdžanskega prijateljstva, ki že igra pomembno vlogo približevanja med državama. Goriška in Slovenija pa bi morale dobre meddržavne odnose veliko bolje izkoristiti za gospodarsko in kulturno sodelovanje, je prepričan predsednik društva Ivan Bašin.

GORICA - Zagovorniki odpornišva

»Sprememba ustave ima svoje postopke«

»V Italiji je demokracija pod udarom, zato pa je treba združiti moči v obrambi ustave, ki je vzklija iz odpornišva in osvobodilnega boja.« Predstavniki pokrajinskega odbora za promocijo vrednot odpornišva in republiške ustave so vse bolj zaskrbljeni zaradi stiske, ki jo preživlja Italija zaradi hude gospodarske in hkrati tudi moralne krize. V prejšnjih dneh so se sestali na pokrajini in prižgali zeleno luč za vključitev v odbor še nekaterih organizacij in ustanov; doslej so v odboru predstavniki VZPI-AN-PI, združenje prijateljev Izraela, furlanski institut za zgodovino odporni-

štva in raziskovalni institut Leopoldo Gasparini iz Gradišča.

»Spodbuditi je treba demokratično soočenje o predlogih za spreminjanje ustave, predvsem pa je treba zahtevati spoštovanje postopkov, ki so v sami ustavi predvideni za ustavne spremembe,« poudarjajo člani odbora, podobnih misli je tudi predsednik pokrajinskega sveta Gennaro Falanga. »Zavedamo se, da je treba ustavo posodobiti, vendar se tega ne sme počenjati z odloki in drugimi bližnjicami. Spoštovati je treba ustavno določila tudi glede ustavnih sprememb,« je prepričan Gennaro Falanga.

Za Božič
uživaj v
Gorici!

DECEMBER V GORICI

Do torka, 24. decembra

BOŽIČNI OKUSI

Enogastronomski festival s tipičnimi izdelki in božičnimi dobrotami: stojnice in hiške na Travniku, v Raštelu in v Ljudskem vrtu

BRDA NA KORZU

Vrhunska vina našega okoliša v lokalih na korzih Italia in Verdi
Pokušnje s prigrizki

VRTNICA NA KROŽNIKU

Meniji z goriškim radičem (Goriška vrtnica) v tukajšnjih restavracijah

Vsak konec tedna degustacije, dogodki in nakupovanja v mestnem jedru Gorice

NOVA GORICA - Odprli so ga ob predsednikovi udeležbi

Skejterski raj

»Kar nekaj starih obrazov iz moje generacije je tukaj. Ti vedo, da sem šestnajst let kotalkal,« je na včerajšnjem odprtju novogoriškega rolkarskega parka povedal posebni gost - slovenski predsednik in tudi domačin Borut Pahor. »V tistem času tako imenitnega parka za naše "neumnosti" nismo imeli. Sedaj ga imate: za take in drugačne vragolije, za neverjetne stvari, za katere bolje, da jih starši niti ne vidijo,« se je pošalil Pahor, ki je, kot je povedal, po dolgem času katero od prireditev obiskal s celo družino. Spremljala sta ga partnerka Tanja Pečar in sin Luka, tudi navdušen rolkar. Žal je odprtje skazilo slabo vreme, ki je številne napovedane obiskovalce iz Slovenije in tujine odvrnilo od prihoda.

»Bistvo ni današnja množica, koliko jih je prišlo na odprtje, bistvo je, da je park odslej odprt vsak dan, da lahko vsakdo pride in ga preizkusi,« je včeraj za Primorski dnevnik povedal Davor Miljković iz novogoriškega Športnega društva Raketa. Dodal je, da se o novogoriškem skate parku že govori po vsej Evropi, tako da bo večina, ki je nameravala na odprtje, pa jo je odvrnilo slabo vreme, gotovo prišla v prihodnje. »Tale skate park bo gotovo zanimiva atrakcija, po Evropi velikokrat potujejo razne skate ekipe, ki se ustavijo tam, kjer se jim zdi zanimivo. S seboj imajo tudi snemalce in fotografe, ki delajo posnetke za splet in za revije ... Na takšen način se lahko promovira naša lokacija, naše mesto. Že infrastruktura, ki jo imamo v Novi Gorici, in vreme, ki praktično vse leto dopušča aktivnosti, so zanimivost za to urbano kulturo,« dodaja Miljković.

»Z Luko po svetu vidva precej skate parkov. Kolikor sam razumem, v okrožju 300 kilometrov ni boljšega, kot je ta. Da-

Prvi spust (zgoraj), predsednik Pahor s sinom Luko ob skate parku (spodaj) *K.M.*

vor, vsaka čast! Pa tudi Novi Gorici, ki je imela posluš za mlado generacijo in za vse, ki se vidijo v tem športu, ki je poseben tudi zato, ker ne dopušča ničesar tistega, kar starši neradi vidimo pri mladih ljudeh: terja popolno koncentracijo, popolno ravnost, glavo na pravem mestu,« je včeraj poudaril predsednik Pahor in pristavil, da je park velika pridobitev za Novo Gorico.

»Danes odpiramo največji rolkarski poligon v Sloveniji in izven nje. Gre za ve-

lik ponos za naše mesto in velik doprinos,« pa je poudaril župan Matej Arčon in spomnil, da je rolkarski poligon začetek urejanja urbanega dela mesta.

Po uradnem odprtju so poligon zavzeli rolkarji in bikerji. V večjem številu so prihajali že v prejšnjih dneh in se urili v novih trikkih. Včeraj so bila tla zaradi slabega vremena sicer precej razmočena in zato ne preveč varna za izvajanje zapletenejših trikov. Kljub trudu organizatorjev, ki so tla pred uradnim odprtjem dodatno izsuševali, med prireditvijo pa še sproti pometali, se niso kaj prida osušila, saj je bolj ali manj stalno rosilo. Nekaj pogumnežev se je kljub vsemu spuščalo po krivinah, če ne drugega, zavoljo številnih fotografov in snemalcev, ki so želeli posneti čim bolj spektakularne trenutke. Kljub mokremu začetku pa so bili skejterji in bikerji navdušeni nad novo pridobitvijo, v katero sta občina in fundacija za šport vložila dobrega pol milijona evrov.

»Skate park sem z BMX kolesom že nekajkrat preizkusil v prejšnjih dneh. Res je dober, če ga primerjam z drugimi. Bil sem že v precej skate parkih po Sloveniji, pa tudi v Avstriji. Ta se mi zdi res v redu. Ima vsega po malo, to, kar rabimo,« je bil včeraj zadovoljen biker Luka iz Podgore, ki bo v Novo Gorico še prišel.

Katja Munih

ŠTANDREŽ - Figure izdelala domačinka

Velike lesene jaslice rumitrška atrakcija

Ob cesti, ki vodi skozi Jeremitišče, stojijo lesene jaslice, s katerimi so v zaselku pričarali pristno božično vzdušje. Okrog trideset lesenih figur srednje-velikega formata, med katerimi so Marija, Jožef, Jezušček, pastirji, otroci, ovce in Trije kralji, je izdelala domačinka Sonja Maligoj, sicer že prava kiparka. Prvič je jaslice postavila leta 2000, po nekajletnem premoru jih je imela pred svojim rumitrškim domom, sedaj pa se vračajo v središče predmestnega zaselka. Jaslice so tudi primerno osvetljene, tako da je njihov ogled še posebno privlačen v večernem času.

Jaslice bodo na ogled od ponedeljka, 6. januarja; dan pred tem, v nedeljo, 5. januarja, bo ravno pred jaslicami zaključek tradicionalne dobrodelne baklade, ki jo prireja štandreško društvo sKultura 2001 v sodelovanju s prijatelji-sosedi iz Vrtojbe.

Jaslice na Jeremitišču *BUMBACA*

GABRJE - Na sedežu društva Skala

Božičnica z miškami

Večer so izpeljali izključno z lastnimi močmi - Lepo so izzvenele pesmi skupine ABBA in Lennonova »Imagine«

V Gabrjah je v četrtek potekala božična prireditev, ki jo je pripravilo domače društvo Skala. Uvodoma je član društvenega odbora Robert Juren poudaril, da so letošnjo božičnico priredili izključno z lastnimi močmi. Vsi nastopajoči so namreč vezani na delovanje društva Skala, so vaščani Gabrij ali pa se njihove dejavnosti odvijajo v prostorih vaškega doma.

Najprej so na oder dvorane, ki so jo pred leti poimenovali po dobrotnici Antoniji Kosič, stopili pevci in pevke mladinskega zbora Neokortex. Pod vodstvom Jane Drassich so zapeli nekaj pesmi iz svetovne zakladnice, ki so primerne za katerokoli priložnost, tudi za božičnico. V zborovski priredbi in z mladimi glasovi so lepo izzvenele pesmi skupine ABBA in Lennonova »Imagine«; na klavir je pevce spremljala Beatrice Zonta. Po zboru so na prizorišče stopile gabsrke miške iz osnovne šole in vrtca, ki so pripovedovale zgodbe o svojem življenju v skritih kotičkih gabskega doma. Miške so se izkazale za izjemne poznavalke dogajanja v kulturnem domu. Po naravi so zelo radovedne in zvedave, tako da jim nič ne uide. Poslušalcem so na kar se da hudomušen način naštele vse dogodke, ki so se v zadnjem letu zvrstili v okviru društva Skala. Otroke sta za nastop pripravili domači kulturni delavki Jana Pečar in Mariza Florenin. Večer so popestrile še glasbene točke, ki so jih na klavir, kitaro in čelo prispevali učenci Glasbene matice in centra Emil Komel. Prireditev je sklenil moški pevski zbor Skala pod vodstvom Zulejke Devetak. (vip)

Gabsrke miške med nastopom

FOTOVIP

GORICA - Prologo v palači Attems

Norina izjemna umetniška osebnost izzvala h kreaciji

Na razstavi »triindvajset pogledov, triindvajset likovnih videnj«

Likovna razstava, ki so jo sinoči odprli v palači Attems Petzenstein, priča o tem, da je bila Nora Gregor vrnjena rodnemu mestu, ki jo je ves povojni čas in do Kinoateljevega ponovnega odkritja leta 1999 izločilo iz spomina.

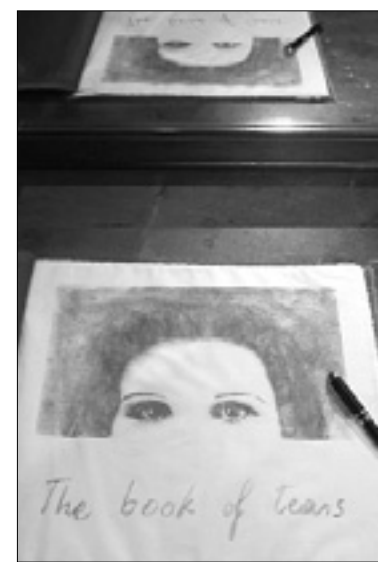
»Noro smo pripeljali domov,« je pred polno dvorano povedal pokrajinski odbornik Federico Portelli in izpostavil visoko kakovostno raven pobud združenja Prologo, ki je z razstavo likovnih del svojih članov in še nekaterih gostujočih avtorjev posvetilo filmski in gledališki igralki enega izmed najbolj zanimivih poklonov. Že res, da so v predverju palače štiri vitrine z dokumentarnim gradivom - med tem izstopata prvič prikazana fotografija male Nore iz leta 1911 in pa stran iz čilske revije s sporočilom »Princesa anti-nazi en Chile« -, toda pravo presenečenje bo gledalca pričakalo v sosednjih muzejskih sobah. Na temo Norinega (notranjega) življenja so ustvarjale zrele umetniške osebnosti, ki »jim Nora ni bila predmet estetsko-stilnega izživljanja, a so v njej našli zrcalo svojega notranjega doživljanja,« je ugotavljal kritik Fulvio Dell'Agnesse. »Triindvajset pogledov. Triindvajset likovnih videnj. Triindvajset osebnosti ... Njihova likovna govorica je preiščena, jasna, likovno čista in estetska ... Ustvarjajo s spoštljivim zavedanjem, da je umetnost tista, ki najgloblje nagovori. Ki razpre človekovo notranjost,« je ocenila kritičarka Nelida Nemeč in zadelala v bistvo vsakega govora o Nori Gregor: »Njena izjemna umetniška osebnost je izzvala h kreaciji in iskanjem odgovorov na številna vprašanja, povezana s preteklostjo Gorice, ki sta jo sto let nazaj opredeljevali živahnost in kozmopolitsko ozračje kultur-

nega življenja z izjemnimi umetniki različnih narodnosti.« Zgodba o Nori koristi identiteti goriškega prostora, je poudarila v pogovoru po otvoritveni svečanosti.

Razstava »Nora Gregor - Upodobljanje pozabe« je na ogled s prostim vstopom. Njene kvalitete pa se zrcalijo tudi v lepem spremnem katalogu.

Nora še otrok leta 1911 v Gorici

Instalacija z razstave ter odbornik in umetnostna kritika

GORICA - V jaslih Tika taka

Otroci zapeli, starši pa so se učili jezika

V slovenskih jaslih Tika taka v Gorici so prejšnji ponedeljek vzgojiteljice priredile božičnico. Malčki so družinam zapeli pet pesmic, ki so se jih od začetka leta naučili. Venček pesmi se je pričel z dvema jesenskima »Ježek teka teka« in »Jaz sem mala miška«, sledile so »Ringa ringa raja Sv. Miklavž prihaja« ter dve božični, »Zima zima bela« in »Bele snežinke«. Čeprav so bili otroci malo prestrašeni, ker so prvič nastopili pred tako številno publiko, so vseeno pričarali pristno božično vzdušje. Veselili so se tudi prisotnosti občinske svetnice Marilke Koršič. Ob koncu prireditve so si prisotni ogledali krajši posnetek, nato so vzgojiteljice otrokom izročile slad-

karije, ki jih je podarila goriška občina.

Prejšnji teden se je zaključil tečaj slovenščine za italijanske družine; potekal je v okviru projekta Jezik-Lingua, ki je sofinanciran iz Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev. Tečaj je bil zelo zanimiv iz didaktičnega vidika, saj so bili na njem prisotni ne le starši, ampak tudi njihovi otroci. S strokovnjakinjo so se naučili besed za vsakdanjo rabo: barve, sadje, živali, pozdravi ... Cilj tečaja je bil staršem omogočiti, da samostojno in odgovorno sodelujejo pri otrokovem doračanju v slovenskem okolju.

Božičnica v jaslih Tika taka

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na www.zpzzp.si objavljena prijavnica za revijo Primorska poje. Rok za prijavo je 31. december.

OBCINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah bo zaprta do 31. decembra. Ponovno bo odprta v četrtek, 2. januarja.

POKRAJINSKA MEDIATECA UGO CASIRAGHI bo zaprta zaradi praznikov do 6. januarja 2014. Izposojene filme je treba vrniti v prvem tednu po božičnih počitnicah; od 13. januarja 2014 dalje bodo uporabnikom onemogočili izposojanje za toliko dni kolikor znaša zamuda.

Priveditve

DRUŠTVO TRŽIČ vabi člane in prijatelje v ponedeljek, 23. decembra, ob 17. uri na sedež v Ul. Valentini 84 v Trziču na božično in novoletno družabnost.

NOVOLETNA DOŽIVETJA V NOVI GORICI od 25. do 31. decembra v ogrevalnem šoturu na Kidričevici ulici v Novi Gorici: 25. decembra ob 18. uri božična pripovedna predstava »Zalino božično presenečenje«, ob 19. uri Božični koncert z Julijo Kramar, Vladimirjem in Davidom Čadežem ter cerkvenim pevskim zborom Kostanjevica Nova Gorica, ob 20. uri Tabu in DJ Ney. 26. decembra ob 18. uri otroška »Zaljubljena« predstava, ob 19. uri slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti s koncertom harmonikarskega orkestra Accordion Group 4-8-16, Aleksander Ipavec - harmonika, Matej Špacapan - trobenta; ob 20. uri Vlado Kreslin & Mali Bogovi, DJ Ney. Drsališče na Bevkovem trgu bo odprto do 12. januarja 2014 vsak dan med 10. in 22. uro ob petkih in sobotah pa do 24. ure; prost vstop na vse dogodke.

Poslovni oglasi

KVALITETNI SMREKVI PELETI
3,75 eur/vreča
+386 68 143831, +386 31 770 410
legnacasa@gmail.com

Iščem

delo kot gospodinjska pomočnica ali negovalka starejših oseb 24/24. Imam veliko izkušenj.
Tel. 00386-70426768

Mali oglasi

POŠTENA IN DELAVNA gospa z izkušnjami išče delo kot negovalka ostarelih in invalidov, lahko tudi za varstvo otrok in kot hišna pomočnica; tel. 003864-0272290.

PRODAM otroško posteljico Foppapedretti v natur barvi in jogi, prenosno posteljico Prenatal in jogi, stolico za hranjenje Peg Perego Prima Pappa, razne otroške avtosedeže, vse v dobrem stanju, cena po dogovoru; tel. 347-0823799.

Prispevki

V spomin na strica Iva darujejo Zlatko, Marica in Lara z družino 50 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodenj.

Pogrebi

JUTRI V FOLJANU: 11.00, Massimo Rossitti (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V RONKAH: 11.00, Bruno Sbernini s pokopališča v cerkev Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 10.30, Armando Tantin iz bolnišnice v cerkev Devote Marcelliane, sledila bo upepelitev; 12.00, Stelvio Sandrin iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev; 12.00, Giacominia Emili vd. Martinelli na pokopališču; 13.25, Pietrina Marchesan por. Maricchio iz bolnišnice na pokopališču.

GORICA - V centru Lojze Bratuž

Božični koncert bo ponudil mogočno Mozartovo mašo

V drugem delu božične pesmi - Prireditve bo jutri in v petek

Božični koncert leta 2010

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici potekajo še zadnje vaje za tradicionalni Božični koncert, ki sodi v koncertno sezono centra Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov.

Mešana zborstva Hrast iz Doberdoba (zborovodja Hilarij Lavrenčič) in Lojze Bratuž iz Gorice (zborovodja Bogdan Kralj) se pripravljata na izvedbo Mozartove »Kronungsmesse«. Solistična vloga je bila sprva zaupana goriški sopranistki Alessandri Schettino, ki pa jo zaradi boleznih nadomestila Tržačanka Mojca Milič; glavna altistka bo mlada pevka iz Goriških Brd Martina Kocina, tenor in bas pa bosta pela Tržačana Luca Dordolo in Giuliano Pelizon. V drugem delu koncerta bodo na vrsti slovenske božične pesmi v orkestracijah mladih glasbenikov Aljoše Tavcarja in Patricka Quaggiata. Najprej bo na oder stopil združen otroški zbor, ki ga sestavljajo doberdobski Veseljaki (zborovodja Lucija Lavrenčič Terpin) in mladinski pevski zbor centra Emil Komel (zborovodja David Bandelj); nato se jim bo pridružil še mešani zbor. Pevce bo spremljal orkester ArsAtelier Silvan Kerševan.

Koncert bo v veliki dvorani centra Bratuž jutri, 23. decembra, in v petek, 27. decembra, ob 20.30. Nakup in rezervacija vstopnic sta možna vsak dan med 8.30 in 12.30 v centru Bratuž (tel. 0481-531445, kcl.bratuž@libero.it).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Razstave

NA SVETI GORI bo danes, 22. decembra, ob 15. uri odprtje tradicionalne razstave jaslic, ki jo frančiškanski samostan prireja v sodelovanju s Krajevno skupnostjo in Turističnim društvom iz Solkana ter z združenjem Krajevna skupnost Pevma, Štmaver, Oslavje; na ogled bo do 12. januarja ob nedeljah in praznikih 9.00-18.00, ob delavnikih od 10.00-17.00; med 7. in

GORICA

Na Štefanovo božični napevi

Združenje cerkvenih pevskih zborov prireja v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij na dan sv. Štefana - v četrtek, 26. decembra - ob 16. uri v goriški stolnici Božični koncert. Pobudo, ki je že tradicija, je pred več kot petdesetimi leti prvič izpeljal prof. Mirko Filej; začetne nastope je vodil sam. Letos se bodo predstavili moški pevski zbor Mirko Filej (dirigent Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Štandrež (Goran Ruzzier), moški pevski zbor Štmaver (Nadja Kovic) in mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (Aleksandra Pertot). Uvodni govor bo imel Silvan Zavادلav. Koncertu bo sledil blagoslov s petimi litanijami, pri katerem bodo sodelovali vsi nastopajoči zbori.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA

bo v petek, 10. januarja 2014, ob 20.30 v cerkvi Sv. Justa v Podgori. Dobrodelni koncert prirejata Zveza slovenske katoliške prosvete, Združenje cerkvenih pevskih zborov, PD Podgora, AŠZ Olympia, Slovenska zamejska skavtska organizacija, krožek Anton Gregorčič in stranka Slovenska skupnost, izkupiček bo namenjen društvu Paliativna oskrba - Mirko Špacapan ljubezen za vedno iz Vidma, ki nudi pomoč pri negi onkoloških bolnikov.

BOŽIČNI KONCERT »LOOKING FOR CHRISTMAS« bo v sredo, 25. decembra, ob 20. uri v gostilni Miljo pri Devetakih. Nastopili bodo Flavia Quass, Elisa Aramonte in Michela Grena ob spremljavi pianista Gianpaola Rinaldija; rezervacije po tel. 0481-78250, 331-1263714.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v ponedeljek, 30. decembra, ob 20.45 novoletni koncert filharmonije Jora iz Romunije; informacije na lipizer@lipizer.it.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.00 - 19.50 - 22.10 »Frozen il regno di ghiaccio«.

Dvorana 2: 14.45 - 17.45 - 21.00 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug«.

Dvorana 3: 15.00 - 17.20 - 19.50 - 22.10 »I sogni segreti di Walter Mitty«.

DANES IN JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 14.30 - 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30 »Frozen il regno di ghiaccio«.

Dvorana 2: 15.15 - 17.20 - 19.50 - 22.00 »Philomena«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Colpi di fortuna«.

Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Un fantastico via vai«.

Dvorana 5: 14.45 - 17.45 - 21.00 »Lo

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Guay najboljši v smuku, danes Gran Risa

VAL GARDENA - Kanadčan Erik Guay je zmagovalec tretjega smuka v Val Gardeni. Drugi je bil Norvežan Kjetil Jansrud, tretji pa Francoz Johan Clarey. Najboljši italijanski reprezentant je bil Werner Hell na 8. mestu, Slovenec Rok Perko je bil 28. Norvežan Aksel Lund Svindal je ohranil vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. Svindal je bil četrti in je le za pet stotink sekunde zgrešil stopničke. Danes bo na progi Gran Risa v Alta Badii še veleslalom. Prva vožnja ob 9. uri.

Bayern pričakovano prvak

MARAKEŠ - Nogometiški klub Bayern Munchen so zmagovalec klubskega svetovnega prvenstva v Maroku. Evropski prvaki so v velikem finalu v Marakešu premagali Rajo Casablanca z 2:0 (2:0). Za Bavarce sta gola dosegla Dante (na fotografiji ANSA) v 7. in Thiago v 22. minuti. V tekmi za 3. mesto pa nogometiški brazilski Atletico Mineira premagali kitajski Guangzhou Evergrande s 3:2 (2:2).

ALPSKO SMUČANJE - Na smuku v Val d'Iseru 2. mesto in (morda) prepoved Tine Maze

»Na tekmi sem uživala«

Tina Maze med včerajšnjim nastopom

ANSA

VAL D'ISERE - Tina Maze je v smuku v Val d'Iseru stopila še stopničko više. Na tekmi, ki je so jo zaznamovali hudi padci in poškodbe, je osvojila drugo mesto, kar je najboljši izid te olimpijske sezone. Presenetljivo je dobila Marianne Kaufmann-Abderhalden, ki je bila 29 stotink boljša od Mazejeve. 27-letna Švicarka je doslej stala le dvakrat na odru zmagovalce, nazadnje je bila druga na prvem smuku v Lake Louisu. Tretje mesto je s številko 1 presenetljivo osvojila Avstrijka Cornelia Hütter, ki se je prvič povzpela na zmagovalecne stopničke.

Tina Maze se po dveh hudih padcih predhodnic in dolgih prekinitvah ni ustrašila težkega smuka. Proga Oreiller-Killy je bila zaradi sonca v zgornjem delu in novozapadlega snega izredno raznolika in nepredvidljiva. »Nisem se spustila zmotiti po vsem, kar se je dogajalo na progi. Ostala sem osredotočena. V primerjavi s treningi, kjer sem že videla možne težave, je bilo na tekmi težje, ker so bili valovi veliko večji. Prvič letos pa sem na tekmi uživala. Sedaj je vse lažje, ko se stvari postavljajo na svoje mesto. Že v Lake Louisu sem občutila, da mi gre v smukih boljše kot v prejšnjih letih. Kora naprej sem sicer naredila že lani in sedaj sem še bolj samozavestna in mi je lažje. Valovita proga mi je ustrezala in sem na tem prizorišču iz dneva v dan izboljševala nastope, tako da sem danes lahko celo tvegala,« je pojasnila najboljša športnica Slovenije v letu 2013.

Danes bo v Val d'Iseru veleslalom s prvo vožnjo ob 10.30, finale pa bo ob 13.30.

Izidi: 1. M. Kaufmann-Abderhalden (Švi) 1:47,28, 2. T. Maze (Slo) +0,29, 3. C. Hütter (Avt) +0,52, 4. T. Weirather (Lie) +0,63, 5. L. Smiseth Sejersted (Nor) +0,94, 6. F. Aufdenblatten (Švi) +1,02, 7. D. Gisin (Švi) +1,03, 8. K. Kling (Šve) +1,19, 9. M. Höfl-Riesch (Nem) +1,21, 10. E. Görgl (Avt) +1,28, 20. I. Štuhec +1,80, 25. L. Gut +2,02.

Skupno: 1. T. Weirather (Lie) 495, 2. M. Höfl-Riesch (Nem) 490, 3. L. Gut (Švi) 488, 4. A. Fenninger (Avt) 461, 5. T. Maze (Slo) 384, 6. M. Kaufmann-Abderhalden (Švi) 259, 7. M. Shiffrin (ZDA) 242.

NOGOMET - A-liga

Udinese bo lahko praznoval spokojno

Livorno - Udinese 1:2 (1:1)

Strelci: Lopez (U) v 10., Siligardi (L) v 31., Hertaux (U) v 64. min.

Udinese: Brkić 6.5, Domizzi 6, Danilo 6, Heurtaux 6.5, Basta 6.5, Allan 6.5, Lazzari 6 (od 56. Pinzi 6), Douglas 5.5 (od 62. Gabriel Silva 6), Pereyra 6, Lopez 7, Di Natale 6 (od 75. Bruno Fernandes).

LIVORNO - Živčni Guidolin in nestrpni navijači Udineseja bodo vendarle preživeli spokojne novoletne počitnice. Doslej sila povprečen Udinese si po domačem porazu proti Torinu ni mogel privoščiti spodrsnjaja. Livorno pa je v zadnjih petih nastopih vknjižil le eno točko in zdrknil na začelje lestvice. Posledica tega je bila napeta in vse prej kot lepa tekma. Udinese je hitro povedel, ko je Lopez ukradel žogo branilcu in zadel. Livorno je nekaj časa igral zmedeno, naposled pa je izenačil s Siligardijem, ki je ukanil Domizzija in vratarja. Udinese je bil v drugem polčasu boljši. Njegovo igro je poživil Pinzi, ki je vstopil na igrišče v 14. minuti. Odločilni gol je padel po kotu. Danilo je močno streljal, vratar Livorno Bardi je strel odbil na črti, a žoge ni zadržal in Hertaux jo je zlahka potisnil v mrežo. Do konca tekme se je Udinese urejeno branil.

Sinoči: Cagliari - Napoli 1:1 (1:1). Strelca: nene v 9. in Higuain (11.m) v 19. min.

Vrstni red: Juventus 43, Roma 38, Napoli 36, Fiorentina 30, Inter 28, Verona 26, Torino 22, Lazio, Genoa, Udinese in Cagliari 19, Milan in Parma 19, Atalanta 18, Sampdoria 17, Chievo 15, Sassuolo 14, Livorno 13, Bologna 12, Catania 10.

Danes: ob 12.30 Bologna - Genoa, ob 15.00 Atalanta - Juventus, Roma - Catania, Sampdoria - Parma, Sassuolo - Fiorentina, Torino - Chievo, Verona - Lazio, ob 20.45 Inter - Milan.

B-LIGA - Izidi 19. kroga: Brescia - Varese 4:2, Carpi - Palermo 1:0, Cesena - Reggina 3:1, Cittadella - Bari 1:1, Crotone - Juve Stabia 1:1, Novara-Em-poli 0:1, Pescara - Padova 1-0, Siena - Latina 1:0, Spezia - Lanciano 2:0, Ter-nana - Trapani 0:2

Manijeva Modena klonila proti Molfetti, šket 11 točk

V odbojškarski A1-ligi Modena še nima zagotovljenega mesta med najboljšimi osmimi ekipami, ki bodo igrale v pokalu. Včeraj je v Molfetti izgubila po petih nizih (3:2, v zadnjem 15:13). Začetek ni obetal nič dobrega, saj so Mania in ostali v nizih zaostajali 2:0, nato so razliko nadoknadili, na koncu pa jim je zmanjkalo moči. Pred koncem rednega dela bodo igrali še proti Cuneu (8. januarja). Manija je včeraj 31 % žog sprejel odlično, 59 % pa pozitivno z eno napako, slovenski napadalec pa je Alen Šket pa je dosegel 11 točk (v 19 napadih je zbral 9 točk, 3 napake in 1 blok).

Med Top 16 samo milanski Armani

MILAN - V košarkarski evroligi se je končala prva faza tekmovanja, v naslednjem krogu je vrstilo 16 ekip, ki so zdaj razdeljene v dve skupini. Montepaschi iz Siene si je prav v zadnjem krogu zapravlil možnost za preopj v naslednjo fazo, tako bo Italijo odselej zastopal le milanski Armani, ki bo v prihodnjih dneh, prav od Siene, najel reprezentanta Daniela Hacketta. Novi skupini evrolige, skupina E: Fenerbache Istanbul, Olym-piacos Pirej, EA7 Milan, Votiria, Barcelona, Unicaja Malaga, Efes Istanbul, Panathina-ikos Atene. Skupina F: Real Madrid, Maccabi tel Aviv, CSKA Moskva, Galatasaray Ista-bul, Žalgiris Kaunas, Partozan Beograd, Bayern München, Lokomotiv Kuban.

Damir Dugonjić se je še izboljšal

GLASGOW - Trenutno najboljši slovenski plavalec Damir Dugonjić je na eks-hibicijskem plavalnem dvoboju med ZDA in Evropo v Glasgowu dosegel nov slovenski rekord na 100 prsno - 57,08 sekunde. Na tekmi je Dugonjić zasedel tretje mesto za Američanom Kevinom Cordesom (56,88) in Nemcem Marcom Kochom (57,05).

Slovenija tudi proti Alžiriji

LJUBLJANA - Slovenska nogometna reprezentanca je po tem, ko je potrdila junijski prijateljski obračun z Argentino v Buenos Airesu, dobila še tekmeča v marčevskem terminu. Izbranci Srečka Katanca se bodo 5. marca v gosteh pomerili z Alžirijo. Alžirija je trenutno na 26. mestu lestvice Mednarodne nogometne zveze in se bo na SP 2014 v Braziliji v skupinskem delu pomerila z Belgijo, Rusijo in Južno Korejo.

Gutierrez še pri Sauberju

CIUDAD DE MEXICO - Mehiški voznik formule ena Esteban Gutierrez bo ostal v ekipi Sauber tudi v letu 2014, Gutierrez je bil najboljši novinec v svetovnem prvenstvu letos in je končal na 16. mestu med 22 dirkači, najvišje pa je bil na sedmim na veliki nagradi Japonske. Gutierrez bo drugi Mehičan v SP prihodnje leto poleg nekdanjega voznika Sauberja Sergia Perezja, ki bo nastopal za Force India.

Senzacija v Engelbergu

ENGELBERG - Tekma za svetovni pokal v smučarskih skokih v Engelbergu se je končala s poljskim zmagoslavjem. Senzacionalno jo je dobil Jan Ziobro, ki doslej v svetovnem pokalu ni bil višje od 20. mesta, popoln poljski uspeh je z drugim mestom dopolnil Kamil Stoch, ki je zaostal za 6,2 točke. Tretje mesto je zasedel Norvežan Anders Bardal. Najboljši Slovenec je bil Peter Prevca na 15. mestu.

ROKOMET - A1-liga

Vodilni Bocen zmagal sredi Trsta

TRST - Derbi kroga italijanske rokometne A1-lige je bil v Trstu, vodilni Bocen pa je na njej s 33:30 (20:15) premagal domači Pallamano Trieste. Pretežno slovensko-nemško govoreča zasedba je bila ves čas boljša od gostiteljev, ki pa so se ji čvrsto upirali. Za Tržačane so gole dosegli: Ovegla 2, Dapiran 1, Anici 12, Cunjak 1, Di Nardo 3, Carpanese 1, Sirotič 7 in Visintin 3.

Ostali izidi: Pressano - Oderzo 34:24, Forst Brixen - Cassano Magnago

30:26, Mezzocorona - Meran 23:21. **Vrstni red:** Bocen 33, Presano 27, Pallamano Trieste 24, Meran 19, Cassano Magnago, Forst Brixen in Metallsider Mezzocorona 15, Metelli Cologne 8, Visa Oderzo Bonollo Emetti 0.

1. NLB: Rokometiški Istrabenza Plinov Izole so v 18. krogu izgubili proti velenjskemu Gorenju z 22:33 (12:15).

VATERPOLO - Tržaški vaterpolisti Pallanuoto Trieste so v tržaškem bazenu Bianchi premagali novinca v ligi Rapallo z 18:7.

VATERPOLO 2 - Vaterpolisti mariborskega Branika so zmagovalec slovenskega pokalnega tekmovanja. Na finalu v domačem bazenu v Pristanu so premagali koprsko Žusterno z 10:8 (4:2, 2:0, 2:2, 2:4) in prvič v zgodovini kluba osvojili katero od slovenskih tekmovanj.

ŽENSKA KOŠARKA - A2-liga: Calligaris Triestina - Alghero 82:32, Vicenza - Querciamonte Milje 51:56. Vrstni red: Delsler Udine 14, Calligaris in Querciamonte 12, Vicenza in San Salvatore 10, Valmadre 4, Alghero 2.

ODBOJKA - V prvi moški odbojškarski ligi v Sloveniji je vodilni Salonit Anhovo izgubil proti Pomgradu. Panvita Pomgrad - Salonit Anhovo 3:2, Go Volley - Krka 3:1; 1. DOL ženske: Go Volley - Kema Puonci 3:1, Vital - Luka Koper 1:3, Zgornja Gorenjska - Braslovce 0:3.

TEKI - Poljakinja Justyna Kowalczyk je zmagovalka tekme svetovnega pokala smučarskih tekačic v sprintu v klasični tehniki na 1,25 km v Asiagu. Druga je bila Finka Anne Kjøller, tretja pa Maiken Caspersen Filla. Slovenke so ostale brez finala, najboljša je bila Katja Višnar na 11. mestu.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

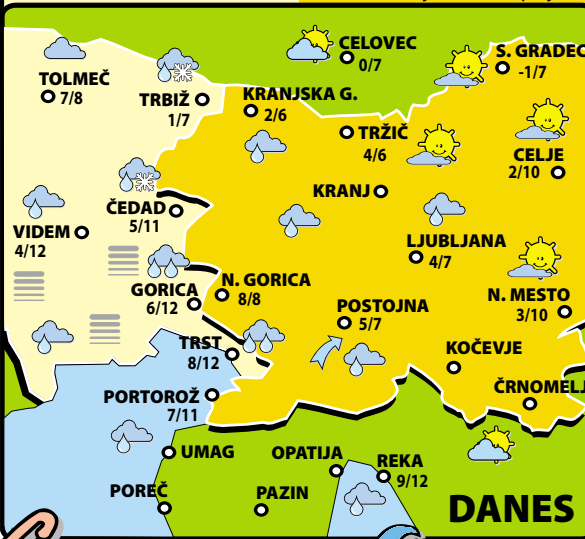
Obširno globoko območje nizkega zračnega pritiska z Atlantika prinaša v nižjih plasteh k nam zelo vlažne jugozahodne zračne tokove. Takšno vreme bomo imeli nekaj dni. Za Božič bi utegnili priti k nam izrazita atlantska fronta.

Povsod po deželi bo vlažno in oblačno. Občasno bo rahlo deževalo. Nekaj več dežja bo po nižinah in ob obali na zahodu. Zmanjšana vidljivost, ponekod z gustom meglo. V gorah bo padal zrnat sneg nad približno 1300-1500 m. Več ga bo v alpskem predgorju.

Danes se bo v vzhodni Sloveniji delno zjasnilo. Drugod bo pretežno oblačno, v zahodni polovici Slovenije bo občasno rosilo ali rahlo deževalo. V višjih legah in ponekod po nižinah bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 5, na Primorskem do okoli 8, najvišje dnevne od 2 do 8, ob morju do 11 stopinj C.

Jutri bo povsod po deželi, od obale do predgorja, še naprej vlažno in oblačno. Nad približno 1300 m bo, zlasti na vzhodu, še padal zrnat sneg. Zmanjšana vidljivost in megla. V notranjosti Alp bo vlage manj. Oblačno bo, začasno se bo lahko zjasnilo.

Jutri bo v vzhodnih krajih delno jasno. Drugod bo večinoma oblačno. V zahodni Sloveniji bo občasno rosilo ali rahlo deževalo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.24
Dolžina dneva 8.41

LUNINE MENE
Luna vzide ob 21.34 in zatone ob 10.45

BIOPROGNOZA
Danes se bodo pri vremensko občutljivih ljudeh še pojavljale manjše vremensko pogojene težave.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.14 najvišje 34 cm, ob 5.48 najnižje -11 cm, ob 11.07 najvišje 26 cm, ob 17.58 najnižje -43 cm.
Jutri: ob 0.50 najvišje 33 cm, ob 6.34 najnižje -9 cm, ob 11.40 najvišje 18 cm, ob 18.28 najnižje -35 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 11,9 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE

Kanin Zaprt	Piancavallo 50
Vogel 50	Forni di Sopra 60
Kranjska Gora 40	Zoncolan 80
Krvavec 50	Trbiž 100
Cerkno 50	Osojščica 60
Rogla 50	Mokrine 90

Strmoglavil helikopter kitajskega milijarderja

BORDEAUX - Pri Bordeauxu v Franciji je v petek strmoglavil helikopter, pri tem pa so umrli štirje ljudje. Na krovu plovila naj bi bil tudi kitajski milijarder Lam Kok s svojim 12-letnim sinom. Iz zraka naj bi si ogledoval svoj novi vinograd, ko je prišlo do nesreče. Lam, 46-letni lastnik skupine Brilliant iz Hongkonga, je ravno kupil velikanski vinograd v Bordeauxu, helikopter pa je pilotiral prejšnji lastnik James Gregorie. Helikopter, na katerem je bil še prevajalec, je strmoglavil v reko Dordogne, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Po nesreči so sprožili veliko reševalno akcijo, ki pa so jo morali zaradi noči prekiniti do jutra. Sodelovalo pa je več kot sto ljudi. Posesti Chateau de la Riviere z več kot 65 hektari vinogradov se očitno drži zla sreča. Tudi lastnik pred Gregoriejem je leta 2002 umrl v letalski nesreči.

Revščino sveta vam pripeljemo kar na vaše domove

LONDON - Ena izmed številnih fotomontaž, ki jih je včeraj po medijih, zlasti spletnih, razširilo britansko združenje za solidarnost z revnimi, prikazuje z ogromnim smetiščem zasut Trg parlamenta v Londonu. Na smetnjaku pa so otroci, ki brskajo in polnijo vreče. Podobne fotomontaže prikazujejo z gorami smeti obdan Buckinghamsko kraljevo palačo in z barakarskim naseljem obdan grad sredi Edinburgha na Škotskem. Kampanja združenja želi opozoriti na vse kvarnejši pojav divje urbanizacije in njegove kvarne posledice na različnih koncih sveta. Tako želijo njeni pobudniki simbolno »prinesiti« svetovno stvarnost revščine na domove Britancev.

MOSKVA - Na naftnem polju Prirazlomnoje

Koncern Gazprom začel črpati nafto na območju Arktike

MOSKVA - Ruski energetski koncern Gazprom je v petek začel črpati nafto na Arktiki. Kot so sporočili iz koncerna, so začeli z izkoriščanjem naftnega polja Prirazlomnoje. Na tamkajšnji naftni ploščadi je 30 aktivistov mednarodne okoljevarstvene organizacije Greenpeace septembra izvedlo protest proti črpanju nafte, zaradi česar so jih ruske oblasti priprle. S petkovim začetkom črpanja nafte je stekel prvi projekt pridobivanja surovin na Arktiki v zgodovini Rusije, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Rusija je sicer že dlje časa načrtovala izkoriščanje bogatih zalog nafte in plina, ki naj bi se nahajale na tem območju.

Ruski koncern, ki je v državni lasti, je v sporočilu še poudaril, da ima podjetje pravico do črpanja nafte še na 29 drugih naftnih poljih, ki jih nameravajo izkoriščati v ruskem delu Arktike.

Pri Gazpromu načrtujejo, da bodo na naftnem polju Prirazlomnoje, kjer naj bi se po nekaterih ocenah nahajalo 72 milijonov ton nafte, do leta 2021 letno pridobili šest milijonov ton surove nafte, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Ruski načrti so sicer že pred meseci razjezili okoljevarstvenike, ki opozarjajo na nevarnost za okolje, ki ga črpanje nafte zaradi morebitnih nesreč predstavlja na tem občutljivem območju. Tako imenovanih Arktičnih 30 se je v protestni akciji septembra skušalo z ladje Artic Sunrise povzpeti na omenjeno naftno ploščad. Sprva so jih obtožili piratstva, kasneje pa so obtožbe spremenili v huliganstvo.

Zahvaljujoč zakonu o množični amnestiji, ki ga je ta teden potrdila ruska duma, so bili vsi aktivisti Greenpeacea pomiloščeni.

SLOVENIJA - Priljubljena tradicija

V božičnem času vsepovsod jaslice

LJUBLJANA - Božični čas vsako leto zaznamujejo jaslice, ki jih med božičem in svečnico postavijo v večini slovenskih cerkva. Poleg cerkvenih jaslic pa v času božično-novoletnih praznikov po vsej Sloveniji - ponekod že tradicionalno - pripravljajo uprizoritve živih jaslic in številne razstave. Nekatere bodo posvečene 100. obletnici rojstva jasličarja Koglerja. Prva in največja slovenska živa postavitve svetopisemskih prizorov božjega rojstva v Postojnski jami praznuje 24 let. Letos bodo k prazničnemu vzdušju prispevali pevski zbori iz Slovenije in zamejstva, ki se jim bodo pridružili mladi operni pevci. Predstave živih jaslic med 22. in 30. decembrom bo spremljal božični sejem. Na tradicionalno uprizoritev božične zgodbe 25. decembra in dan pozneje, na Štefanovo, vabijo tudi v jamo Pekel pri Žalcu.

V soteski Mlačca v Mojstrani tudi za leto napovedujejo spektakel živih jaslic v ledenem kraljestvu. Predstavo bo uprizorilo 26 igralcev, domačinov, tematizirala pa bo vsakodnevno težo sprejemanja odločitev. Prireditev si bo mogoče ogledati ob božiču do 4. januarja. Vrsto let žive jaslice pripravljajo v vasi Studenice v občini Poljčane. Letos bo predstava na ogled na božični večer, za božič in na štefanovo. Božično zgodbo pa si bo mogoče za božič, na štefanovo in 5. januarja ogledati tudi na Dolenjskem, kjer jo bo na dvorišču svojega domovanja v Škocjanu uprizorila skupnost Cenacolo.

V prestolnici poleg največjih jaslic v frančiškanski cerkvi na Tromostovju veliko pozornosti pritegnejo tudi jaslice v stolnici, na Ljubljanskem gradu in v Dravljah. Letos pa si je mogoče v Galeriji Družina do 20. decembra ogledati jaslice Lize Hribar, ki so jo pripravili ob kiparkini stoletnici rojstva. Društvo ljubiteljev jaslic Slovenije bo 100. obletnico rojstva in 20. smrti jasličarja p. Wolfganga Koglerja obeležilo z razstavo jaslic v frančiškanskem samostanu v Novem mestu, ki bo na ogled vse do 6. januarja. Na letos jubilejno deseto razstavo jaslic, ki jo vsako leto posvetijo Koglerju, pa vabijo tudi v kartuzijo Jurklošter. Jaslice bodo na ogled konec tedna in ob praznikih vse do svečnice.

Mednarodno razstavo jaslic med 22. decembrom in 12. januarjem pripravljajo na Sveti Gori nad Solkanom, slovenske jaslice pa bodo ob vodenjih na ogled v Rovih pod starim Kranjem ter v Trziču, kjer bo galerija Ribnikarjevih jaslic odprta ob božiču do svečnice. Društvo rezbarjev bo jaslice ustvarjalcev iz Slovenije, Avstrije in Madžarske razstavilo v Slivnici pri Mariboru, kjer bodo na ogled do 12. januarja, v celjski osrednji knjižnici pa bo do 10. januarja odprta razstava solnograških jaslic iz Bad Ischla in okolice, ki bo predstavila večstoletno tradicijo izdelovanja jaslic v avstrijski solnograški pokrajini. Različne jaslice bodo na ogled tudi v prekmurskih Banovcih, ki se vsako leto decembra spremenijo v božično vas, v kateri jaslice postavijo kar pred hiše.

Prve žive jaslice je leta 1223 postavil Frančišek Asiški. V gozdu pri kraju Greccio v Umbriji je v votlino postavil jasli, k njim privezal vola in osla, nad njimi pa si je postavil oltar, kjer je imel polnočno.

Na Slovenskem so prve jaslice postavili leta 1644 v jezuitski cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani. Iz jezuitskih cerkva so se jaslice širile v druge cerkve in od tam v hiše plemičev, v 18. stoletju še v meščanske in na začetku 19. stoletja v kmečke domove. Slovenske jaslice sodijo predvsem v sklop alpskih jaslic, ki so k nam prišle iz Tirolske.

Konzorcij obrtnikov Dolina

Vam želi

Vesel Božic in Srečno Novo Leto 2014

Tipografia

B.B. snc di Bandi Cinzia & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/7
Tel.040 228983 - Fax 040 8326154
e-mail: info@bbartigrafiche.com

MARIO VIDAK & C.Snc
CARPENTERIA METALLICA e SERRAMENTI ALU e PVC
Obrtna Cona DOLINA 507/8
Tel.040 227032 - Fax 040 227032
www.mariovidak.com

BETONFER

BETONFER Snc di Pangerc Aleksandra & Co.
Obrtna Cona DOLINA 507/12
Tel.040 227078 - 227084 - Fax 040 228539
e-mail: betonfer@iol.it - www.betonfer.com

OTA IMPIANTI Snc di Ota Marko & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/7
Tel.335 7000438 - Fax 040 228109
e-mail: otaimpanti@libero.it - www.otaimpanti.it

BREG di Kozina Severino
Obrtna Cona DOLINA 507/9
Tel.040 228563 - Fax 040 228090
e-mail: info@carpenteriabreg.com

OTACAR di Ota David & C. Snc
Obrtna Cona DOLINA 507/1
Tel.040 228359 - Fax 040 228359

COMEC di Smotlak Sasa
Obrtna Cona DOLINA 507/8
Tel.040 227034 - Fax 040 227095

P.M.L. Sas di Igor e Ivo Krizmancic & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/1
Tel.040 228881 - Fax 040 8326273
e-mail: info@precisionmechanics.eu
www.precisionmechanics.eu

COMEPLAST S.r.l.
Obrtna Cona DOLINA 507/8
Tel.040 227034 - Fax 040 227095

SALVI Snc di Roberto & Adrijan Slavec
Obrtna Cona DOLINA 507/11
Tel.040 228083 - Fax 040 228083
e-mail: salvisnc@gmail.com

AUTOFFICINA G&G di Gripari M&C.
Obrtna Cona DOLINA 507/2
Tel.040 228169 - Fax 040 8326021

SIS.LI Sistemi lignei Snc
Obrtna Cona DOLINA 507/11
Tel.040 228877 - Fax 040 228877
e-mail: info@sisli.it

FORAUS Snc di P.Foraus & C
Zidane kuhinje, keramične peči
Obrtna Cona DOLINA 507/5
Tel. +39 3339399261
e-mail: paforaus@alice.it

Autocarrozzeria
VIP-CAR di Sancin Damjan
Obrtna Cona DOLINA 507/9
Tel.040 228264 - Fax 040 228264
e-mail: vipcar@tiscalinet.it

IDLE TUL & C. Sas
Obrtna Cona DOLINA 507/11
Tel.040 818141- Fax 040 0642156
e-mail: impresatul@fastwebnet.it

ZERJAL Snc di Zerjal L. & Figli
Obrtna Cona DOLINA 507/6
Tel.040 228201 - Fax 040 228711
e-mail: zerjalserramenti@alice.it

MINGOT S.r.l.
Obrtna Cona DOLINA 507/2
Tel.040 8327127 - Fax 040 227087

ZIVEC Snc di Zivec Stanislao & C.
Obrtna Cona DOLINA 507/4
Tel.040 228091
e-mail: zivecsnc@libero.it